

8B

STAAL

SPELLING

NAAM:

WERKBOEK

MALMBERG

614757

SPELLING WERKBOEK

8B

S TAAI

CONCEPT

**JOSÉ SCHRAVEN
TJALLING BROUWER**

AUTEURS

**SANNE MASSELINK
MARIEKE MORAAL
YOL NEDERKOORN
JUDIT VERLOUW**

DIT GA IK LEREN

BLOK 5

Spelling

Werkwoordspelling

- leenwoorden

- herhaling

BLOK 6

- herhaling

- herhaling

BLOK 7

- herhaling

- herhaling

BLOK 8

- herhaling

- herhaling

Woordsoorten

- herhaling

Zinsdelen

- meewerkend voorwerp

Leestekens

- herhaling

- herhaling

- herhaling

- herhaling

- herhaling

- herhaling

- herhaling

- herhaling

- herhaling

- herhaling

★ OPDRACHT 1 Schrijf het **leenwoord** op.

de _____

de _____

de _____

het _____

de _____

de _____

de _____

het _____

★ OPDRACHT 2 Schrijf het **leenwoord** op.

Er is vanochtend een b _____ geboren bij onze bureu.

Het Engelse woord voor spijkerbroek is j _____.

Jan wast zijn haar met s _____.

De trap vanaf de stip voor het doel, noem je de p _____.

In de spuitbus zit een s _____ die naar lavendel ruikt.

Op mijn lunchbox zit een s _____ met mijn naam.

Een trein, tram of metro rijdt over r _____.

Jens zit in een rolstoel, omdat hij een h _____ heeft.

★ OPDRACHT 3 Schrijf het woord in de goede rij.

de slimmeri.en

de ...sidie

de cr.che

het ..ject

de lemme.en

de .ntree

de dreume.en

de cr.me

onbeklemtoond meervoud

leenwoord

_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

★★ OPDRACHT 4

Bedenk twee woorden in elke rij.

iële

aardrijkskundige naam

getal

_____	_____	_____
_____	_____	_____

Maak met één van de woorden een vraagzin.

GA VERDER MET DE WERKWOORDEN OP BLADZIJDE 68

★ OPDRACHT 1 Vul het leenwoord in.

We oefenen onze overspeeltechniek tijdens de _____.

Lena houdt haar _____ stevig vast.

Ze slaat de bal hard in de richting van de _____.

De _____ kan de bal niet tegenhouden.

Daarna juicht het _____ vanwege de overwinning.

★ OPDRACHT 2 Maak de rijen af.

enkelvoud

de _____

het cadeau

de _____

de paraplu

de _____

de club

meervoud

de boterhammen

de _____

de _____

de _____

de verrassingen

de _____

het _____

het _____

het kopietje

het _____

het _____

het _____

★ OPDRACHT 3 Vul in.

de _____ministratie

de work_____op

de zee_____

de braderie_____

_____rupt

de m_____n_____ger

de koloni_____

het a_____duct

_____jectief

de t_____nk

de _____sidie

de allergie_____

Schrijf de woorden in de goede rij.

leenwoord

★ OPDRACHT 4 Los de raadsels op.

Het is een les en je krijgt hem in je eentje.

de _____

Het is springstof en je kunt er dingen mee opblazen.

Het is een beroep en het is een ander woord voor ruimtevaarder.

Het is een kunststof en het gaat niet gauw kapot.

GE VERDER MET DE WERKWOORDEN OP BLADZIJDE 68.

★ OPDRACHT 1

voor/aan wie + werkwoordelijk gezegde + onderwerp + lijdend voorwerp?

Kleur het **meewerkend voorwerp**.

De juf vertelt ons een verhaal.

De meester deelt de kopieën uit aan de leerlingen.

De directeur laat de ouders de rapporten zien.

Roel geeft de juf zijn nieuwe adres.

De juf heeft een traktatie meegebracht voor iedereen.

Nora geeft haar moeder een mooie tekening.

★ OPDRACHT 2

Schrijf het **meewerkend voorwerp** op.

De trainer gaf de spelers een teken.

de spelers

Voor de tegenstander is het sein een raadsel.

Maar voor het team is het een bekend signaal.

Gaf hij de doelman een knipoog?

De verzorger geeft de dieren het voedsel.

Zijn collega pakt een emmer met voer voor de zeedieren.

Hij voert de vissen aan de zeehonden.

De oudste zeehond klapt een liedje voor hem.

★★ OPDRACHT 3

Vul het **voegwoord** in. Kies uit: **dus – toen – voordat – zoals – en – terwijl**

Kleur de **bijvoeglijke naamwoorden**. Zet een **komma**.

De vijftiende eeuw is de tijd van Spaanse _____ Portugese ontdekkingsreizen.

Vasco da Gama was 28 jaar _____ hij in 1497 aan een verre reis begon.

Hij bevoer een nieuwe vaarroute naar India _____ hij was een echte pionier.

Het duurde twee jaar _____ hij terugkeerde naar zijn eigen land Portugal.

Je leest altijd over Columbus _____ Vasco da Gama ook belangrijk werk deed.

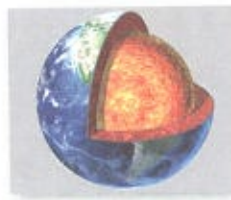
Al in de middeleeuwen waren er avontuurlijke reizigers _____ Marco Polo.

★★ OPDRACHT 4

Maak zinnen. Gebruik een **bepaling van plaats** en een **bepaling van tijd** in de zin.

Onderstreep het **werkwoordelijk gezegde**.

De expeditieleider _____

De vleermuis _____

★ OPDRACHT 1 Schrijf de **leenwoorden** op.

vrije tijd

sport

★ OPDRACHT 2 Maak van het **werkwoord** een **zelfstandig naamwoord**.
Omcirkel de goede categorieën.

variëren de variatie

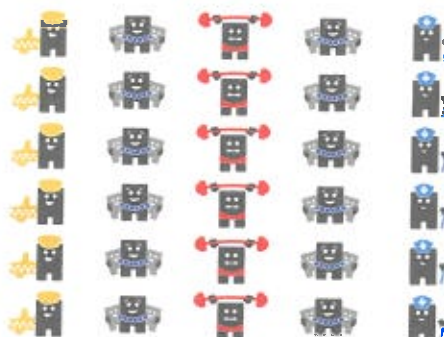
examineren het _____

repeteren de _____

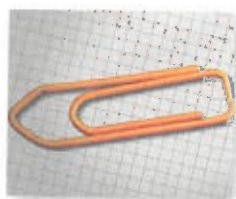
exposeren de _____

inspireren de _____

exploderen de _____

★ OPDRACHT 3 Schrijf de woorden in de goede rij.
Schrijf ook de lidwoorden op.

leenwoord

★★ OPDRACHT 4 Bedenk vier woorden in elke rij.

ig

iger

lijk

lijker

★ OPDRACHT 1

Schrijf het woord met het **onbeklemtoond meervoud** op.

- bang Griezelfilms zijn niet gemaakt voor bangeriken.
- vies Ik houd niet van _____ die in de modder spelen.
- slecht De _____ in de film verliezen gelukkig.
- gemeen Wist jij dat die _____ vaak vals spelen?
- slim De _____ hebben de raadsels opgelost.
- dom De _____ smeerden zich niet in tegen zonnebrand.
- stout Hebben de _____ zout in plaats van suiker in de thee gedaan?

★ OPDRACHT 2

Schrijf het woord op.

surd	_____	de judant	de _____
ik serveer	ik _____	ik viseer	ik _____
stantieel	_____	tropisch	_____
het ces	het _____	de sessie	de _____
de ministратie	de _____	de sidie	de _____
het stakel	het _____	stract	_____

★★ OPDRACHT 3

Vul het woord in.

- Boven het _____ hangt een kalender.
- Bij januari staat een foto van twee _____.
- Bij februari staan konijntjes. Zij zijn met z'n _____.
- Bij maart zien we hondjes lopend op het _____.
- Bij april staan kikkers, padden en salamanders. Dat zijn _____.
- Bij juli lezen we dat Bas, Nuria en ik met z'n _____ op reis gaan.

★★ OPDRACHT 4

Bedenk zes woorden.

's ochtends _____

Maak met drie van de woorden een zin.

★ OPDRACHT 1

Schrijf het woord op.

de trofee	de <u>trofeeën</u>	de industrie	de _____
de parfumerie	de _____	de porie	de _____
de bacterie	de _____	de moskee	de _____
de arrenslee	de _____	de kolonie	de _____
de financie	de _____	de olie	de _____
de encyclopedie	de _____	de allergie	de _____

★ OPDRACHT 2

Schrijf het woord in de goede rij.

de or..odontist

de brav..re

het cad...

de ..eorie

de cam..flage

het bur...

de ste..oscoop

de c..reur

het plat...

het parc..rs

de plum...

de ..erapie

★ OPDRACHT 3

Vul het **Latijnse voorvoegsel** of het woord met het **onbeklemtoond meervoud** in.

_____ zijn roofvogels.

De papegaai is een _____ vogel.

_____ broedden oorspronkelijk op grassteppen.

In de _____ wordt een grasparkiet aangeboden.

Kun jij mij een _____ geven over de verzorging van parkieten?

_____ lijken helemaal niet op leeuwen.

★ OPDRACHT 4

Bedenk drie werelddelen of landen in elke rij.

★ OPDRACHT 1

Kleur het **meewerkend voorwerp**.

De chimpansee geeft haar jong een knuffel.

Die liefkozing was voor hem heel welkom.

Eerder hadden zijn broertjes het eten voor hun broertje verstopt.

De boze moeder zal hun zo straf geven.

De architect geeft het ontwerp vandaag aan zijn opdrachtgever.

Alle onderdelen heeft hij de afgelopen maand voor hen uitgewerkt.

Zal de opdracht komend jaar aan hem worden gegeven?

Komen ze het hem nu al vertellen?

★ OPDRACHT 2

Vul het **bezittelijk voornaamwoord** in.

Kies uit: **mijn – jouw – zijn – haar – onze – hun**

Onderstreep het **hulpwerkwoord** en het **voltooid deelwoord**.

Kleur het **persoonlijk voornaamwoord** in alle zinnen.

De computer is van mij. Ik heb informatie gezocht op _____ computer.

De laptop is van Jelka. Heeft zij _____ laptop al afgesloten?

Het werkstuk is van jou. Je hebt _____ werkstuk goed geschreven.

Die jassen zijn van ons. Heb jij _____ jassen opgehaald?

Is dat de vader van Dirk? Ik heb _____ vader niet gezien.

De rommel is van de kinderen. Zij hebben _____ rommel opgeruimd.

★ OPDRACHT 3

Zet de **leestekens** op de goede plaats. Kleur het **telwoord**.

Ik eet drie keer per dag 's ochtends 's middags en 's avonds zegt Lex

Ismaël vraagt geïnteresseerd Neem je ook wel eens tussendoortjes

Soms, Ismaël maar niet meer dan twee dingen antwoordt Lex

Ik eet dit het liefst fruit crackers of mueslirepen zegt Ismaël

Lex beweert Dat is samen vast meer dan honderd calorieën

★ OPDRACHT 4

Maak de zin af.

Gebruik een **bepaling van plaats** en een **bepaling van tijd**.

Onderstreep het **werkwoordelijk gezegde**.

Hij _____

Ik _____

Jij _____

Wij _____

★ OPDRACHT 1

Schrijf de **werkwoorden** in de goede rij.

	1 ^e persoon	2 ^e persoon	3 ^e persoon
Zij ligt in het gras.	_____	_____	Zij ligt _____
Zie je die grijze wolk?	_____	_____	_____
Ik waarschuw hem.	_____	_____	_____
Heb jij een paraplu?	_____	_____	_____
Het regent al zachtjes.	_____	_____	_____
Mag ik onder jouw paraplu?	_____	_____	_____

★ OPDRACHT 2

Schrijf het woord op.

Ken jij de zanger Elvis Presley? Hij is al lang overleden, maar nog altijd erg **1** p _____. Elvis speelde ook in films en was een goede **2** a _____. Toen Elvis nog leefde, waren zijn concerten zo snel **3** u _____, dat er altijd **4** e _____ optredens nodig waren. Hij kon goed dansen en stond vaak vol **5** ener _____ op het podium. Soms **6** z _____ hij zijn handtekening op een plaat. Een gesigneerd **7** e _____ is nu veel geld waard. Nog **8** s _____ heeft Elvis Presley miljoenen fans.

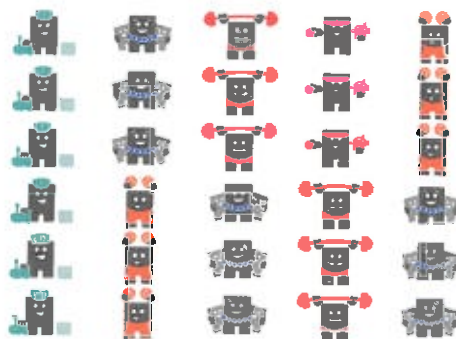
1 populair _____	5 _____
2 _____	6 _____
3 _____	7 _____
4 _____	8 _____

★ OPDRACHT 3

Schrijf het woord op.

Omcirkel de goede categorieën.

de officie le opening	de _____ opening
de pr ieze aantallen	de _____ aantallen
de financ le zaken	de _____ zaken
de smeug e pindakaas	de _____ pindakaas
het ge migreerde gezin	het _____ gezin
het Afr kaanse land	het _____ land

★ OPDRACHT 4

Vul een **stoffelijk bijvoeglijk naamwoord** in. Gebruik in het antwoord een **komma-s bij bezit**.

- Van wie is dit glazen beeldje? Dat is Anna's beeldje.
- Van wie is de _____ kist? _____
- Van wie is het _____ vliegtuigje? _____
- Van wie is het _____ vest? _____

★ OPDRACHT 1

Schrijf de **samenstelling** op.

de _____

de _____

de _____

★ OPDRACHT 2

Schrijf het woord op.

Een stoep is hetzelfde als een t _____.

Een lage kast is hetzelfde als een d _____.

Een tank of opslagplaats is hetzelfde als een r _____.

Een hangend toilet voor mannen is hetzelfde als een u _____.

Een boek met iemands herinneringen is hetzelfde als de m _____.

★ OPDRACHT 3

Maak de rij af. Omcirkel de goede categorieën.

enkelvoud

meervoud

de puppy

de _____

de monnik

de _____

de epidemie

de _____

de tosti

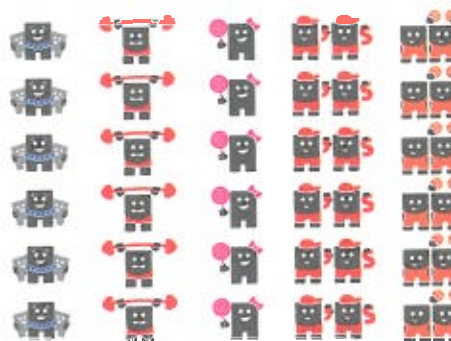
de _____

de pony

de _____

de perzik

de _____

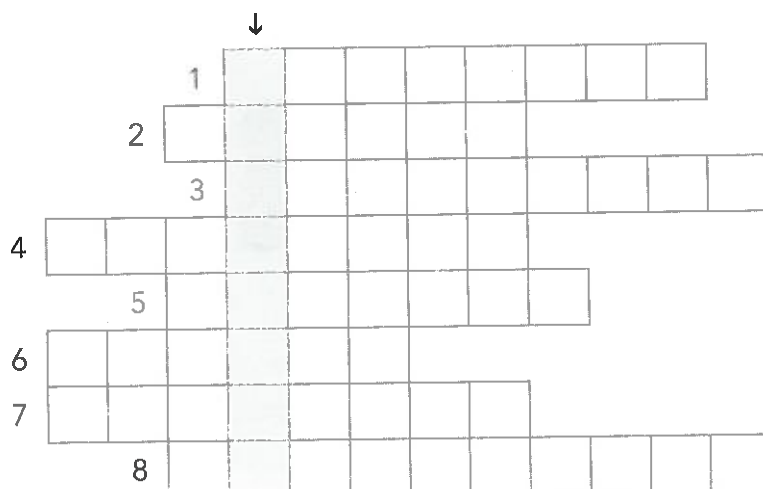

★★ OPDRACHT 4

Vul de puzzel in.

- 1 De topsporter volgde een zware ...
- 2 ... speel je met een stick en een bal.
- 3 Een hele middag sporten is een hele ...
- 4 Krachtmeting tussen twee teams.
- 5 De uitslagen zijn niet oud, maar juist ...
- 6 iemand die judoot.
- 7 Een serie wedstrijden.
- 8 Ander woord voor bekendste.

Wat lees je onder de pijl?

GA VERDER MET DE WERKWOORDEN OP BLADZIJDE 70.

★ OPDRACHT 1

Schrijf het woord op.

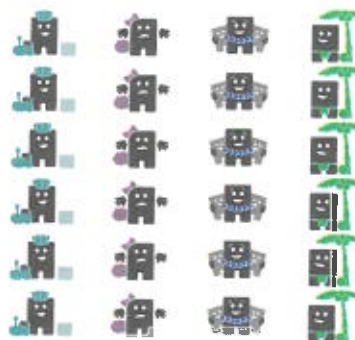
- 83 Anna's opa is _____ jaar geworden.
- erven Ze heeft een paar boeken en wat geld _____.
- financieel De notaris handelt het _____ gedeelte van de erfenis af.
- illustreren De boeken heeft haar opa zelf _____.
- 22 In totaal staan er _____ titels op zijn naam.
- beëindigen Toen hij met pensioen ging, _____ hij zijn carrière.

★ OPDRACHT 2

Schrijf het **bijvoeglijk naamwoord** op.

Omcirkel de goede categorieën.

- de chemie het chemische afval
- de vergroting de _____ foto's
- Perzië het _____ kleed
- de besteding het _____ bedrag
- de verwachting de _____ uitslag
- de techniek de _____ hobby's

★ OPDRACHT 3

Schrijf het woord op.

twee _____

de _____

de _____

de _____

twee _____

twee _____

de _____

de _____

★★ OPDRACHT 4

Bedenk in elke rij drie woorden met een **onbeklemtoond meervoud**.

mensen

vogels

_____	_____
_____	_____
_____	_____

Maak met twee van de woorden een vraagzin.

★ OPDRACHT 1

Schrijf het **meewerkend voorwerp** op.

Mijn moeder maakte voor mij een afspraak bij de huisarts. _____

Ik vertelde haar mijn klachten. _____

De dokter overhandigde mijn moeder een recept. _____

De apotheker haalde de pillen voor ons. _____

Zij liet ons de bijsluiter lezen. _____

Ik heb de apotheker een tasje gevraagd. _____

★ OPDRACHT 2

Vul het **onderwerp** in.

Kleur de **bepaling van tijd**. Omcirkel het **lijdend voorwerp**.

De orthodontist _____ gaf zijn patiënt vanmorgen de nieuwe beugel.

_____ haalt zijn klant om elf uur op.

Afgelopen week gaf _____ een interview.

Houdt _____ de auto's op dit moment tegen?

Vannacht gaf _____ zijn portofoon aan zijn collega.

★ OPDRACHT 3

Schrijf de woorden uit de zinnen in de goede rij.

- 1 Ik heb een vleermuis gezien, toen ik door het donker fietste.
- 2 Vele trekvogels zijn naar het zuiden getrokken, omdat het winter wordt.
- 3 Sprinkhanen vernielden de oogst, ondanks dat de maïs met gif was bespoten.
- 4 De vlieg likte aan de zoetigheid, zodra hij op de gemorste limonade was geland.
- 5 De vlinder kwam uit de cocon, nadat de metamorfose was voltooid.

	hulpwerkwoord	voltooid deelwoord	voegwoord	voorzetsel
1	_____	_____	_____	_____
2	_____	_____	_____	_____
3	_____	_____	_____	_____
4	_____	_____	_____	_____
5	_____	_____	_____	_____

★★ OPDRACHT 4

Bedenk zinnen. Denk aan de **hoofdletters** en de **leestekens**.

persoonlijk voornaamwoord	werkwoord	bezittelijk voornaamwoord	rangtelwoord	zelfstandig naamwoord
Wij _____	behalen _____	onze _____	eerste _____	overwinning _____
_____	_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____

★ OPDRACHT 1 Schrijf het werkwoord op in de **voltooide tijd**.

doorlezen De acteur heeft de tekst nog eens doorgelezen.
 ontmoeten In het theater _____ hij de regisseur _____.
 bespreken De acteur _____ met hem een scène _____.
 weglaten Uiteindelijk _____ zij een passage _____.
 weggeven Er _____ tien gratis kaartjes voor de première _____.
 herhalen De succesvolle voorstelling _____ nog vaak _____.

★ OPDRACHT 2 Schrijf de **persoonsvorm** op.
 Schrijf ook de **verleden tijd** op.

hij glijdt
 hij gleed

hij _____
 hij _____

hij _____
 hij _____

zij _____
 zij _____

hij _____
 hij _____

jullie _____
 jullie _____

zij _____
 zij _____

het _____
 het _____

★ OPDRACHT 3 Schrijf het **werkwoord** op in de **tegenwoordige tijd**.

gebeuren Zie je het ongeluk dat daar _____?
 rijden _____ je vader tegen die andere auto?
 vergoeden _____ je verzekering dat wel?
 veranderen Hij _____ nog wel eens van maatschappij.
 vinden Bij deze verzekering _____ je de informatie makkelijker.
 beïnvloeden De reclame _____ je daar niet bij, of wel?

★ OPDRACHT 4 Maak de zinnen af en gebruik de **voltooide tijd** van de volgende werkwoorden:
ontmoeten – zweven – geloven – opeten

Ik _____
 De astronaut _____
 Karst _____
 Wie _____?

★ OPDRACHT 1 Schrijf het **leenwoord** op.

twee _____

het _____

de _____

de _____

de _____

het _____

de _____

wij _____

★ OPDRACHT 2 Vul de woorden in.

het examen _____ examineren

de _____

het advies _____

de _____

de _____ monteren

het _____

de inspectie _____

de examinator _____

de trainer

de _____

de immigrant

de _____

de archivaris

de _____

★ OPDRACHT 3 Schrijf het woord op.

De rechter vraagt de a _____ met zijn pleidooi te beginnen.

Kinderen tussen de één en twee jaar oud noem je ook wel d _____.

Monniken en nonnen wonen in een klooster of een a _____.

Als iets de weg verspert, is het een o _____.

Van alle k _____ is er maar één die het eerste kievitsei legt.

De l _____ van de messen zijn net geslepen.

Bij het vakantiepark is een s _____ zwembad met palmbomen.

★★ OPDRACHT 4 Los de raadsels op.

Het is een ander woord voor licht en het komt van de maan.

Het is het gevoel dat je hebt als je naar huis wilt en dat niet kunt.

Het is een periode in je leven en je bent dan opstandig.

Het is een boekje en er staat in hoe een apparaat werkt.

Het is het tegengestelde van vervuilen en het betekent goed schoonmaken.

de _____

★ OPDRACHT 1 Vul het leenwoord in.

- Een vraaggesprek tussen twee mensen noem je een _____.
- Een zoete moes van fruit die je op je brood smeert, noem je _____.
- Een fragment uit een film of serie noem je een _____.
- Een hartige taart noem je ook wel een _____.
- Een toegangskaartje voor een museum of pretpark noem je een _____.
- Een ingesproken telefonische boodschap is een _____.
- Een vraag- en antwoordspel om je kennis te testen is een _____.
- Een onderlegger op de tafel voor je bord en bestek is een _____.

★★ OPDRACHT 2 Omcirkel de goede categorieën. Schrijf het woord op.

de _____

het _____

de _____

twee _____

twee _____

twee _____

★★ OPDRACHT 3 Maak de rij af.

enkelvoud

meervoud

een glimmend lemmet	de _____
een kosteloos advies	de _____
een succesvol duo	de _____
een financieel risico	de _____
een verspreid idee	de _____
een groot genie	de _____

★★ OPDRACHT 4 Vul in. Bedenk zelf nog een zin.

Wij reizen vanaf Schiphol naar Caïro in Egypte.

Mijn broer is sportjournalist.

Er staat een rij voor de _____.

Dit jaar gaat hij naar de _____ Spelen.

GA VERDER MET DE WERKWOORDEN OP BLADZIJDE 71.

★ OPDRACHT 1

Schrijf het **meewerkend voorwerp** op.

De bezoekers betalen de medewerker entree.
 De gids laat ons de kunstwerken in de zaal zien.
 De kunstenaar geeft de bezoeker een kijkje in zijn wereld.
 Het schilderij bezorgt het publiek een vrolijk gevoel.
 Deze rijke meneer schenkt het museum dit schilderij.
 De medewerker overhandigt hem een plattegrond.

★★ OPDRACHT 2

Vul het **stoffelijk bijvoeglijk naamwoord** in.

Kleur het **persoonlijk voornaamwoord**.
 Omcirkel de **zelfstandige naamwoorden**.

De glasblazer maakte prachtige _____ beeldjes voor ons.
 Hoe kan ik deze _____ balken zagen?
 De vangrail langs de snelweg heeft een _____ basis.
 Welke held stelt dat _____ standbeeld voor, denk je?
 Deze juwelier verkoopt _____ horloges die hij zelf gemaakt heeft.

★ OPDRACHT 3

Zet de **leestekens** op de goede plaats.

Kleur de **voorzetsels**.

Londen Berlijn en Madrid zijn de steden met de meeste inwoners zegt Milan
 Hoe weet je dat Milan vraagt Achmed aan hem
 Dat staat op deze lijst van de Europese Unie antwoordt hij
 Dus het gaat over Europa roept Achmed enthousiast
 Kosovo Servië en Macedonië horen niet bij de EU voegt hij toe
 Achmed denk je dat in Belgrado veel mensen wonen vraagt Milan

★★ OPDRACHT 4

Bedenk zinnen.

Denk aan de **hoofdletters** en de **leestekens**.
 Onderstreep de **persoonsvorm**.

bepaling van tijd

persoonsvorm

onderwerp

bepaling van plaats

Vandaag _____

werkt _____

de boer _____

op zijn akker. _____

★ OPDRACHT 1 Schrijf de zin op in de **voltooide tijd**.

Onderstreep de **werkwoorden** in beide zinnen.

De verzorger zette de dieren uit in het bos. De verzorger _____ de dieren _____ in het bos.

Hij bereidde ze voor op de terugkeer. Hij _____ ze _____ op de terugkeer.

Ze groeiden op in een reservaat. Ze _____ in een reservaat.

Hun moeder liep van ze weg. Hun moeder _____ van ze _____.

Dat kwam niet eerder voor. Dat _____ niet eerder _____.

Ze kwamen in de opvang terecht. Ze _____ in de opvang _____.

★ OPDRACHT 2 Vul het **leenwoord** of het **kilowoord** in.

Bij het _____ wachten verschillende treinen.

Op de _____ staat een passagierstrein.

Op een wagon is _____ gespoten.

Ik zie ook een goederentrein met een _____ vol olie.

De trein gaat naar Spanje, dus hij heeft een _____ bestemming.

★ OPDRACHT 3 Schrijf het woord op. Omcirkel de goede categorieën.

Den Haag is de hoofdstad van Z _____

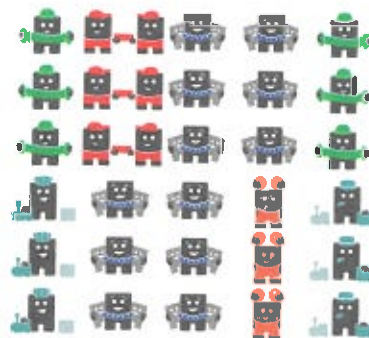
Een opname op tv noem je een t _____

Niet de soldaat nu, maar een o _____

Er staan veel fabrieken in i _____ gebieden.

Na eenenzestig komt t _____

Een ander woord voor stoppen, is b _____

★ OPDRACHT 4 Vul het woord in. Bedenk daarna een antwoord op de vraag. Schrijf het in een zin op.

Waar doe jij **ketchup** _____ op? _____

Hoelang doe jij met een _____? _____

Welke _____ vind jij lekker? _____

Wat doe jij in je _____? _____

GA VERDER MET DE WERKWOORDEN OP BLADZIJDE 71.

★ OPDRACHT 1

Maak de rijen af.

enkelvoud

meervoud

het idee

de ideeën

de zee

de _____

de kolonie

de _____

de slee

de _____

de melodie

de _____

enkelvoud

meervoud

de knie

de _____

de olijfolie

de _____

de industrie

de _____

de porie

de _____

de allergie

de _____

★ OPDRACHT 2

Schrijf het woord op.

Papieren die uit een kopieerapparaat komen, zijn k _____.

Kleine herten die veel in Nederland voorkomen, zijn r _____.

Verzinsels die niet waar zijn, noem je f _____.

De hoeveelheid energie die in eten zit, reken je uit in c _____.

Op een tandem fiets je meestal met z'n t _____.

Als je te veel schulden maakt, krijg je problemen met je f _____.

Dieren die zowel op het land als in het water leven, zijn a _____.

★ OPDRACHT 3

Maak de rij af.

Omcirkel de goede categorieën.

enkelvoud

meervoud

de trofee

de _____

het advies

de _____

de slimmerik

de _____

de subcategorie

de _____

de perzik

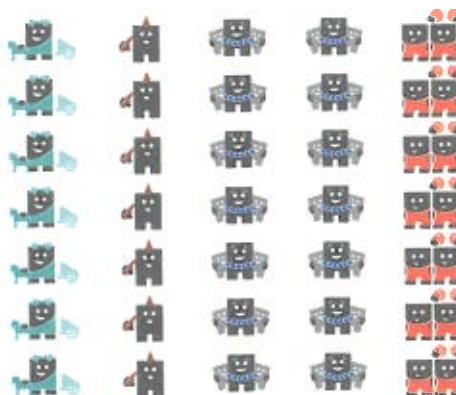
de _____

de bacterie

de _____

de advocaat

de _____

★★ OPDRACHT 4

Maak de zin af.

De zin moet meer dan zes woorden hebben.

Gisteren _____

Annette _____

Het meisje _____

In de krant _____

GA VERDER MET DE WERKWOORDEN OP BLADZIJDE 72.

★ OPDRACHT 1 Schrijf de **leenwoorden** op.

vakantie

vervoer

★ OPDRACHT 2 Los de raadsels op.

Jos is groter dan Annemarie.
Marit is groter dan Jos.

Marit is de _____ leerling.

Het is een borstel met een lange steel.
Je gebruikt hem om de wc schoon te maken.

Het is een _____

Het is een ei.
Het is van een kip.

Het is een _____

Het is een teamsport met een ovale bal.
De spelers duwen en trekken elkaar omver.

Het is _____

★ OPDRACHT 3 Vul de woorden in.

de massage _____ masseren

de charme _____

de _____

de _____ monteren

de _____

het _____ adviseren

de masseur _____

de _____

de adverteerder

de _____

de exporteur

de _____

★ OPDRACHT 4

Vul het woord in. Bedenk daarna een antwoord op de vraag.

Schrijf het in een zin op.

Wie is de patiënt _____ in dat bed?

Wat geeft de _____ aan?

Wie gebruikt de _____?

Van wie is deze _____?

GA VERDER MET DE WERKWOORDEN OP BLADZIJDE 72.

★ OPDRACHT 1

Welk **bijvoeglijk naamwoord** hoort er bij het **zelfstandig naamwoord**?

Frankrijk	<u>Franse</u>	de elektriciteit	_____
het fluweel	_____	het maximum	_____
de industrie	_____	het raadsel	_____
Oost-Brazilië	_____	het ijzer	_____
de koning	_____	de commercie	_____

★ OPDRACHT 2

Schrijf de woorden uit de zinnen in de goede rij.

- Ik schreef je voor de derde keer een briefje.
- De eerste keer zag ik haar op het schoolfeest.
- Zij belde me daarna voor de tweede keer.
- En morgen gaan we al voor de vierde keer naar de film!
- Vinden jullie de tiende film van die acteur leuk?
- In de bioscoop zit je op de achtste rij niet prettig.

werkwoord	voorzetsel	rangtelwoord	persoonlijk voornaamwoord
1 _____	_____	_____	_____
2 _____	_____	_____	_____
3 _____	_____	_____	_____
4 _____	_____	_____	_____
5 _____	_____	_____	_____
6 _____	_____	_____	_____

★ OPDRACHT 3

Onderstreep het **werkwoordelijk gezegde**.

Schrijf het **meewerkend voorwerp** op.

Karel en Marije geven een cadeau aan Kim.	<u>aan Kim</u>
Karel heeft een pop voor haar gekocht.	_____
Marije heeft Kim een kettinkje gegeven.	_____
Kim geeft Marije en Karel een bedankkus.	_____
Daarna gaat Kim taart uitdelen aan haar bezoek.	_____

★ OPDRACHT 4

Maak de zin af.

Gebruik een **bepaling van plaats** in de zin.
Onderstreep de **persoonsvorm**.

Wij _____
Gisteren _____
Vanmiddag _____
Ik _____

★ OPDRACHT 1

Schrijf het woord op.

- bewaarplaats voor belangrijke papieren (a) het
- chemische vloeistof in een zwembad (c) _____
- pittige Spaanse worst (c) _____
- iemand die opgravingen doet (a) _____
- langdurig en steeds terugkomend (c) _____
- zachtjes lachen (g) _____

★ OPDRACHT 2

Schrijf het woord op.

twee _____

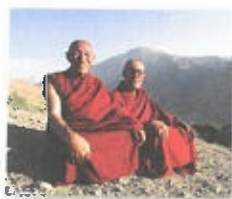
de _____

twee _____

het _____

twee _____

twee _____

de _____

de _____

★ OPDRACHT 3

Vul in.

de milit_____	het urin_____	offici_____le
het trott_____	het dress_____	secund_____
drie_____nveertig	hij be_____indigt	universit_____
popul_____	het reserv_____	ge_____migreerde

Schrijf de woorden in de goede rij.

★ OPDRACHT 4

Los de raadsels op.

- Het is een gebouw en je doet er aangifte als je fiets gestolen is.
- Het is een gevoel en je bent het als je bang bent voor een optreden.
- Het is een beoordeling van een film of boek en het staat in een krant.
- Het is een plechtig gebruik en je doet het steeds op dezelfde manier.

het

★ OPDRACHT 1

Schrijf het woord op.

- Als je drie bij dertig optelt, krijg je d _____
- Als je dertien van vijfenzestig aftrekt, krijg je t _____
- Als hij volgens zijn principes leeft, is hij een p _____ man.
- Als iets opgehouden is, is het b _____
- Als je iets officieel meldt, doe je een o _____ mededeling.
- Als je ergens interesse in hebt, ben je erin g _____

★ OPDRACHT 2

Schrijf het **bijvoeglijk naamwoord** op.

- officieel De officiële _____ taal van Curaçao is Nederlands.
- industrieel De _____ revolutie begon in de achttiende eeuw.
- materieel Er is veel _____ schade, want alle spullen zijn kapot.
- financieel Sommige mensen hebben _____ problemen.
- essentieel Meel en melk zijn _____ ingrediënten voor pannenkoeken.
- commercieel Op een _____ tv-zender zie je vaak reclame.

★ OPDRACHT 3

Maak de rijen af.

enkelvoud

- de sticker
- de _____
- de snee
- het _____
- de accu
- de _____
- de woning
- de _____

meervoud

- de stickers _____
- de _____
- de _____
- de _____
- de _____
- de _____
- de _____
- de _____

- het stickertje _____
- het slimmerikje
- het _____
- het lemmetje
- het _____
- het havikje
- het _____
- het leeuwerikje

★★ OPDRACHT 4

Vul het woord in. Bedenk daarna een antwoord op de vraag.

Schrijf het in een zin op.

- Welke hobby _____ hebben zij? _____
- Waar gaat die _____ heen? _____
- Wat koopt een _____? _____
- Wat doet de _____ in de wei? _____

★ OPDRACHT 1 Schrijf het woord met het **onbeklemtoond meervoud** op.

- monnik In het klooster wonen honderd monniken.
- dreumes In de speeltuin spelen twee _____.
- havik In de lucht vliegen zes _____.
- luiwammes Slapen die _____ veel te lang uit?
- kievit Heb jij wel eens _____ gezien?
- perzik Ik ben dol op _____.
- lobbes Sint-bernardshonden zijn vaak lieve _____.
- lemmet Wie heeft de _____ van de messen geslepen?

★ OPDRACHT 2 Vul het woord in.

- Kees vaart als matroos over de zeven _____.
- We roosteren _____ op de barbecue.
- Na zijn _____ werd de man in de gevangenis opgesloten.
- We gingen met de _____ op vakantie.
- De muzikant speelt op een _____.

★ OPDRACHT 3 Schrijf het **tegengestelde** op.

subjectief	<u>objectief</u>	stijgend	_____
geïmporteerd	_____	de dommeriken	_____
van voren	_____	Zuid-Frankrijk	_____
de leugen	_____	de mislukking	_____
hij zaaide	_____	hij bracht	_____
de stouterd	_____	uploaden	_____

★ OPDRACHT 4 Bedenk drie woorden in elke rij.

heid

teit

woord van het gids-rijtje

Maak met twee van de woorden een zin.

★ OPDRACHT 1

Onderstreep het **werkwoordelijk gezegde**. Kleur de **bepaling van tijd**.

Ik heb vanochtend mijn koffer gepakt.
 Vorige keer was ik mijn boek vergeten.
 Onze kat heeft in de vakantie haar pootje verwond.
 Wilma heeft onze kat de hele week gemist.
 Chris heeft net nieuwe voetbalschoenen.
 Eergisteren is de keeper zijn T-shirt kwijtgeraakt.
 Ons team won vorige week de wedstrijd.
 Wij willen voor de winterstop kampioen worden.

★ OPDRACHT 2

Vul het **werkwoordelijk gezegde** in. Kleur het **onderwerp**.

Omcirkel het **lijdend voorwerp**.

Heeft hij de tegels _____?
 Oom Herman _____ mijn kamer.
 Paul _____ de tomaten.
 Irene heeft de ballon _____.
 _____ Erik de melk in?

★ OPDRACHT 3

Zet de **leestekens** op de goede plaats.

Welk woord moet ook met een **hoofdletter**? Schrijf het woord op.
 Kleur het **voegwoord**.

De oude naam van het woord plant is *plantae* zegt anna
 Echt vragen jos vincent en peter in koor
 Annemiek zegt: ja, maar dat wist jij toch ook peter
 Er zijn veel soorten zoals mossen bomen en grassen zegt ze
 Jos vraagt wat zijn kruiden dan eigenlijk
 Dat zijn stukjes vermalen plant die je in je eten doet lacht anna

★ OPDRACHT 4

Bedenk twee woorden in elke rij.

bezittelijk voornaamwoord	zelfstandig naamwoord	hulpwerkwoord	voltooid deelwoord

Maak met een **bezittelijk voornaamwoord** een zin in de **voltooide tijd**.

★ OPDRACHT 1

Schrijf het woord op.

het stakel	het <u>obstakel</u>	de sentie	de _____
de sidie	de _____	het ject	het _____
de servatie	de _____	de groep	de _____
stract	_____	de judant	de _____

★ OPDRACHT 2

Schrijf het woord op.

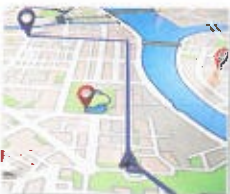
De zon komt 1 op in het oosten. Door zijn gewicht is de zon het zwaarste object in ons 2 z . De zon zorgt vlak bij de evenaar voor een tropisch en een 3 s klimaat. Om niet te verbranden, kun je je insmeren met 4 c . De zon levert veel 5 e aan onze aarde. Als de aarde, maan en zon precies op één lijn staan, verdwijnt de zon tijdens een 6 z . Een object in het heelal dat aan de hemel staat, heet een 7 h . De zon gaat 8 weer onder in het westen.

1 <u>'s ochtends</u>	5 _____
2 _____	6 _____
3 _____	7 _____
4 _____	8 _____

★ OPDRACHT 3

Schrijf de woorden in de goede rij.

Schrijf ook de lidwoorden op.

_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

★ OPDRACHT 4

Bedenk drie woorden in elke rij.

<u>de kiwi's</u>	<u>de baby's</u>	<u>Cindy's jas</u>
_____	_____	_____
_____	_____	_____

★ OPDRACHT 1 Staar de zin in de **verleden tijd** of in de **voltooide tijd**?Schrijf de **werkwoorden** in de goede rij.

	verleden tijd	voltooide tijd
Johan heeft Annette in het café ontmoet.	_____	heeft ontmoet _____
Hij omhelsde Annette meteen.	_____	_____
Ali heeft het herhaald.	_____	_____
Johan onderschatte het werk.	_____	_____
Annette heeft nog niet ontbeten.	_____	_____
Zij heeft in een hotel overnacht.	_____	_____

★ OPDRACHT 2 Welke **werkwoorden** horen bij elkaar? Verbind.Kleur de **voltooide tijd**.

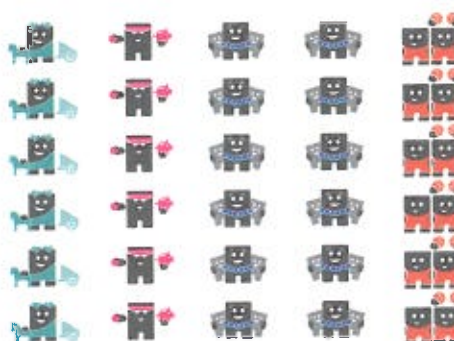
hij aanvaardde	•	•	hij heeft herinnerd	hij overnachtte	•	•	hij heeft mishandeld
hij heeft overlegd	•	•	hij heeft aanvaard	hij heeft ontleed	•	•	hij heeft overnacht
hij herinnerde	•	•	hij ontmoette	hij mishandelde	•	•	hij omhelsde
hij heeft ontmoet	•	•	hij overlegde	hij heeft omhelsd	•	•	hij ontleedde

★ OPDRACHT 3 Maak de rij af.

Omcirkel de goede categorieën.

enkelvoud**meervoud**

de ree	de <u>reeën</u>
de narcis	de _____
de porie	de _____
de adjudant	de _____
de obsessie	de _____
het abces	de _____

★★ OPDRACHT 4 Vul een **leenwoord** in.

Bedenk daarna een antwoord op de vraag.

Schrijf het in een zin op.

Met wie chat jij wel eens?

Wat doe jij op de _____?

Wat is jouw favoriete _____?

Waarom is een _____ handig?

GA VERDER MET DE WERKWOORDEN OP BLADZIJDE 74.

★ OPDRACHT 1 Schrijf de zin op in de **verleden tijd**.Onderstreep de **werkwoorden** in beide zinnen.

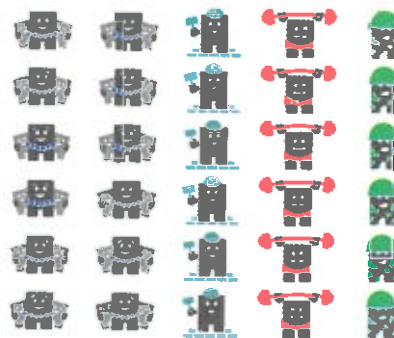
Het eten is verbrand.	Het eten _____.
Opa heeft iets vermoed.	Opa _____ iets.
Iris heeft het vlees gekruid.	Iris _____ het vlees.
Ruud heeft gewacht.	Ruud _____.
De fiets is geroest.	De fiets _____.
Het schip is gestrand.	Het schip _____.
De kinderen hebben gekeurd.	De kinderen _____.

★ OPDRACHT 2 Schrijf het woord op.

club waar gedanst wordt (d)	<u>de</u> _____
iemand uit China (C)	_____
leerzaam uitje met de klas (e)	_____
de beste prestatie (r)	_____
een kleine zebra (z)	_____
twee keer elf (t)	_____
aandenken aan een vakantie (s)	_____
de eindstreep (f)	_____

★ OPDRACHT 3 Schrijf het woord op. Omcirkel de goede categorieën.

Alle meubels samen zijn het m _____	
Iemand die spioneert, is een s _____	
Een stoep is een t _____	
Wij hebben nieuw s _____ in de badkamer.	
Een bewaarplaats voor water is een r _____	
Iemand die miljoenen bezit, is een m _____	

★★ OPDRACHT 4 Maak de zin af. De zin moet meer dan zes woorden hebben.

Dit weekend _____

Anja _____

De vrouw _____

Mijn nicht _____

★ **OPDRACHT 1** Vul het **voorzetsel** in. Kies uit: **met – boven – op – uit – naar – naast**
Omcirkel het **voegwoord**. Kleur de **bijvoeglijke naamwoorden**.

Vanmiddag gaan we _____ de grote dierentuin, want ik ben jarig.
Ik ga _____ Jasper de ijzeren vogelkooi in, maar hij wil er meteen weer uit.
De exotische vogels vliegen _____ je hoofd en dat vindt hij griezelig.
De verzorger pakt een emmer _____ de schuur, zodat hij de kleine vogels kan voeren.
De hongerige parkieten komen, nadat hij zaadjes _____ een schoteltje heeft gestrooid.
In het verblijf _____ de vogels zitten grote slangen, maar daar ben ik niet bang voor.

★ **OPDRACHT 2** Schrijf de woorden uit de zinnen in de goede rij.

- 1 Je hebt over verschillende tijdvakken geleerd.
- 2 Ze hebben de geschiedenis in stukken verdeeld.
- 3 Ik heb het meest opgestoken van het tijdvak pruiken en revoluties.
- 4 Daar heeft de meester ons spannende verhalen over verteld.

	zelfstandig naamwoord	persoonlijk voornaamwoord	hulpwerkwoord	voltooid deelwoord
1	_____	_____	_____	_____
2	_____	_____	_____	_____
3	_____	_____	_____	_____
4	_____	_____	_____	_____

★ **OPDRACHT 3** Onderstreep het **werkwoordelijk gezegde**. Kleur het **meewerkend voorwerp**.

Lonneke gaf de medaille aan haar zusje.	Alex heeft deze kast voor zijn vader geverfd.
Ze heeft haar gevraagd of ze die wilde hebben.	Zijn vader had hem dat vorige week gevraagd.
Lonneke moest de katten brokjes geven.	Alex heeft aan zijn vriend gevraagd of hij wilde helpen.
Dat heeft haar moeder haar opgedragen.	Dat heeft zijn vriend hem beloofd.

★ **OPDRACHT 4** Bedenk zinnen met een **lijdend voorwerp** en een **bepaling van tijd**.
Maak er dan vraagzinnen van. Onderstreep de **persoonsvorm** in alle zinnen.

De majorette _____

De skileraar _____

De stewardess _____

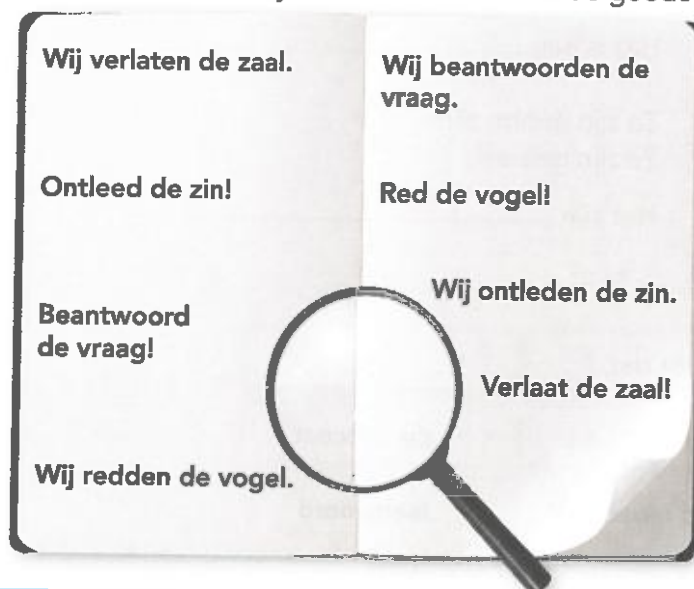

De bankbediende _____

★ OPDRACHT 1 Schrijf het werkwoord in de goede rij.

	1 ^e persoon	2 ^e persoon	3 ^e persoon
Wij pakken de shampoo.	<u>Wij pakken</u>		
Pakken jullie de crèmespoeling?			
Eerst gaan we snel douchen.			
Zij zijn al klaar.			
Doen jullie alles goed?			
Dan vertrekken wij meteen.			
Maken jullie een fietstocht?			
Zij fietsen in een kwartier naar huis			

★ OPDRACHT 2 Schrijf de **werkwoorden** in de goede rij.

tegenwoordige tijd

gebiedende wijs

★ OPDRACHT 3 Maak de rijen af.

ik grijns	hij <u>heeft gegrijnsd</u>	hij aanvaardt	wij _____
ik fax	ik _____	hij zegt voor	jullie _____
ik geloof	hij _____	hij schrijft op	jullie _____
ik nies	jij _____	hij omhelst	wij _____

★ OPDRACHT 4 Vul in en maak de zinnen af in de **verleden tijd**.

ik glijd	jij <u>gleed</u>	Wij <u>gleden van de trapleuning</u>
ik vergoed	hij _____	Hij _____
ik snijd	zij _____	Zij _____
ik red	hij _____	Hij _____
ik wacht	zij _____	Zij _____
ik mis	wij _____	Wij _____
ik strijd	zij _____	Zij _____

★ OPDRACHT 1 Schrijf het woord op.

Een griezelige persoon is een e .
 Een boek dat je leent, is g .
 Iets wat je moe maakt, is v .
 Iemand die gauw bang is, is een b .
 Als dingen met elkaar samenhangen, is het s .
 Iemand die ergens naartoe loopt, gaat l .
 Als je onverwacht iets wint, is dat v .

engerd _____

★ OPDRACHT 2 Los de raadsels op.

De straat is nat.
 Het was een flinke bui.
 Het heeft _____.

Het is een maat.
 Het is tien millimeter.
 Het is een _____.

Het komt uit je neus.
 Het is een soort ballonnetje.

Het is een _____.

Ze zijn enorm slim.
 Ze zijn geniaal.

Het zijn _____.

★ OPDRACHT 3 Schrijf het woord in de goede rij.

...tiel	de havi.en	het det..l	..rupt
de dreume.en	de r..ls	de cr.che	de ..vocaat

onbeklemd meervoud

leenwoord

_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

★★ OPDRACHT 4 Schrijf het woord op.

+con, n = r

er = ing

perz = slimmer

ater = ma

mil = ord, t = n

p = h, jam = en

r = n

pi = pa, ons = e

★ OPDRACHT 1

Vul het woord in.

Birgit zit naast Ina. Zij is _____ buurvrouw.

Jip en Pip kom hier! Dit zijn onze _____.

Wil jij ze met of zonder salami? We eten onze _____.

Onno en Ibrahim zijn super melig. Ibrahim is _____ vriend.

Ik wil ze graag zonder ham. Ik maak twee _____.

★ OPDRACHT 2

Schrijf het woord op.

Hoe heet een muts aan je jas of trui?

de capuchon _____

Hoe heet de weg die je aflegt bij een wedstrijd?

Hoe heet een verdieping in een flat?

Hoe heet een spijkerbroek in het Engels?

Hoe heet een apart zitgedeelte in de trein?

Hoe heet een gouden of zilveren plak?

Hoe heet de persoon die mensen opereert?

Hoe heet de rondreis van een popgroep?

★ OPDRACHT 3

Maak de rij af.

enkelvoud

meervoud

een individueel programma

de _____

een gemiste penalty

de _____

een speciaal lemmet

de _____

een zoutloos dieet

de _____

een feestelijk menu

de _____

een vergroot paleis

de _____

een goedkoop cadeau

de _____

een opgeschud kussen

de _____

★★ OPDRACHT 4

Bedenk drie woorden in elke rij.

het mozaïek _____ commerciële _____ geïmiteerd _____

★ OPDRACHT 1

Schrijf de **bepaling van plaats** op.

Kleur de **bepaling van tijd**.

Vandaag voert Marijke de kippen op het erf.

Jan nam gisteren een cadeautje uit Amerika mee.

Op het feest op 23 juni krijgt hij een boek.

Imad koopt elke woensdagmiddag chocola bij het tankstation.

Op dit moment vertelt Vincent een verhaal voor de klas.

op het erf

★ OPDRACHT 2

Onderstreep het **werkwoordelijk gezegde**.

Kleur het **onderwerp**. Omcirkel het **lijdend voorwerp**.

Mijn moeder heeft een spannend boek voorgelezen.

We willen in een luxueus hotel overnachten.

Door de storm is het zwaarbeladen schip gekapseisd.

Na jaren ga ik mijn schoolvriendinnetje weer ontmoeten.

Vader wil onze zwarte raceauto verkopen.

De oppas heeft mijn lievelingstrui te heet gestreken.

Zal de donkerbruine chocola in jouw hand gaan smelten?

De klok werd geluid door de enthousiaste klokkenluider.

★ OPDRACHT 3

Vul de **leestekens** in. Kleur het **persoonlijk voornaamwoord**.

Valerie weet jij wat een planeet is

Ja, dat is een hemellichaam dat rond de zon draait zegt Valerie

Ik weet er drie Pluto Neptunus en Jupiter bluft Kim

Erik antwoordt Ik weet er nog een Mars

Nee joh een Mars moet je eten vindt Valerie

Erik lacht De aarde is ook een planeet en die eet je toch ook niet

★ OPDRACHT 4

Maak de zin af.

Gebruik een **bezittelijk voornaamwoord** en een **telwoord** in de zin.

Onderstreep het **werkwoord**.

Ik _____

In het bos _____

Het _____

Hij _____

★ OPDRACHT 1 Schrijf het **voltooid deelwoord** in de zin.

opgeven Ik heb het opgegeven

wegblazen Hij heeft het veertje _____

opeten Zij hebben alles _____

opschuiven Ik ben een stukje _____

voorzeggen Jim heeft het antwoord _____

afzakken Mijn broek is _____

★ OPDRACHT 2 Schrijf de **samenstelling** op.

de wc-deur

het _____

de _____

de _____

★ OPDRACHT 3 Maak van het **werkwoord** een **zelfstandig naamwoord**.

Omcirkel de goede categorieën.

excuseren het excuus

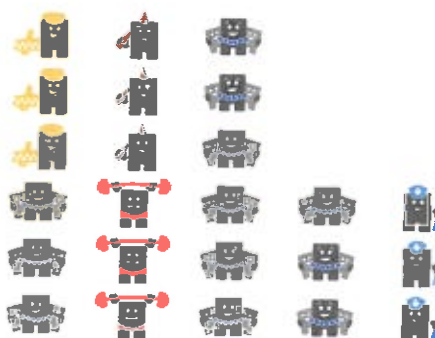
examineren het _____

claxoneren de _____

irriteren de _____

organiseren de _____

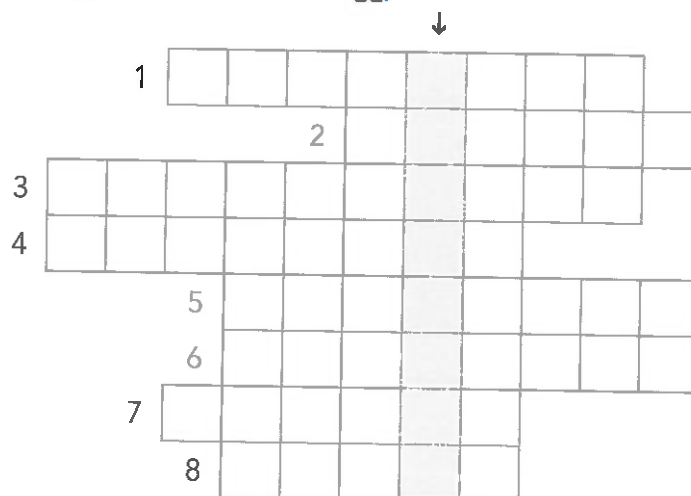
emigreren de _____

★ OPDRACHT 4 Vul de puzzel in.

- 1 Geluidsboxen.
- 2 Kleine openingetjes in je huid.
- 3 Zonder grenzen.
- 4 Huisje zonder bovenverdieping in een vakantiepark.
- 5 Mannelijke kloosterlingen.
- 6 De hoogste militair bij de zeemacht.
- 7 Werken in tweetallen is werken met z'n ...
- 8 Een vervallen kasteel.

Wat lees je onder de pijl? _____

GA VERDER MET DE WERKWOORDEN OP BLADZIJDE 75.

★ OPDRACHT 1

Wat is het? Schrijf de **samenstelling** op.

- De vorige burgemeester. de oud-burgemeester
- Het raampje in de wc. _____
- Het westen van Europa. _____
- De jongen die jouw vriend niet meer is. _____
- De onderdelen van een auto. _____
- Het programma op tv. _____

★ OPDRACHT 2

Schrijf de **samenstelling** op.

de _____

de _____

het _____

★★ OPDRACHT 3

Schrijf het woord op.

- de slimmer en de slimmeriken
- de g l _____
- de leeuwer en _____
- de voll bal _____
- de med lle _____
- de luiwamme en _____

Schrijf de woorden in de goede rij.

onbeklemtoond meervoud

leenwoord

_____	_____
_____	_____
_____	_____

★★ OPDRACHT 4

Bedenk drie woorden in elke rij.

eeën

ieën

iën

Maak met twee van de woorden een zin.

★ OPDRACHT 1 Schrijf de **leenwoorden** op.

Lisa logeert dit weekend bij haar tante op de camping. Lisa's tante heeft sinds kort een baby. Hij heet Bastiaan en hij heeft een truitje aan met een clown erop.

De eerste nacht slaapt iedereen goed in de camper. De volgende ochtend zet Lisa Bastiaan in de buggy. Zij wandelen langs de chique bungalows op het terrein.

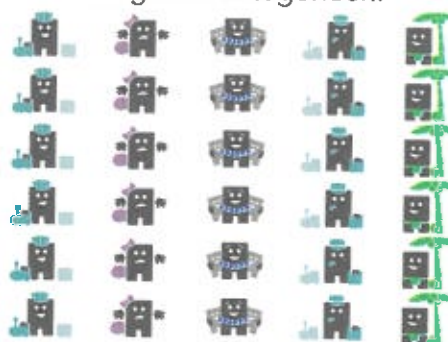

vrije tijd

overig

★ OPDRACHT 2 Schrijf het **bijvoeglijk naamwoord** op. Omcirkel de goede categorieën.

de chemie	het <u>chemische</u>	afval
verlichten	de _____	kamer
de hobbel	de _____	weg
verbreden	het _____	fietspad
de week	de _____	boodschap
de techniek	de _____	opleiding

★ OPDRACHT 3 Vul het woord in.

Tegen _____ begon de rechtszaak.
 De _____ verdedigde de crimineel.
 Hij had een stapel _____ voor zich liggen.
 De crimineel was er niet. Hij was _____.
 Hij was _____ schuldig. Dat wist iedereen.
 Tegen _____ deed de rechter een uitspraak.

★★ OPDRACHT 4 Bedenk in elke rij drie woorden met een **onbeklemtoond meervoud**.

mensen

vogels

★ OPDRACHT 1

Onderstreep het **werkwoordelijk gezegde**.

Kleur het **lijdend voorwerp**.

Meester Koen laat ons de website zien.

De leerlingen willen de meester allemaal tegelijk vragen stellen.

Meester Koen heeft Rachid eerst de beurt gegeven.

Rachid wil de klas het wachtwoord vertellen.

De conciërge heeft de juf kopieën overhandigd.

De juf heeft de opdrachten aan de leerlingen uitgedeeld.

Halima heeft Els de antwoorden voorgezegd.

Waarom heeft zij dit voor Els gedaan?

★ OPDRACHT 2

Schrijf de **bepaling van tijd** op.

Kleur het **onderwerp**.

Sommige dieren houden een rustperiode in de winter.

Een egel krijgt vanaf juli al een onderhuids vetlaagje.

In de koude maanden houdt hij een winterslaap.

In Scandinavië duurt zo'n winterslaap wel acht maanden.

In Zuid-Europa slaapt een egel een maand of vier.

In Nederland kruipt hij in maart of april weer uit zijn holletje.

in de winter

★ OPDRACHT 3

Vul het **voorzetsel** in. Kies uit: **in – over – op – met – naar – uit**

Onderstreep de **werkwoorden**. Kleur het **stoffelijk bijvoeglijk naamwoord**.

Kun jij me iets vertellen _____ spruitjes?

Een grote roestvrijstalen machine vult kleine bakjes _____ grond.

Daarna laat de machine _____ elk kartonnen bakje een zaadje vallen.

Vervolgens gaan de bakken _____ een glazen kas.

Als de plantjes groot zijn, mogen ze de kas _____.

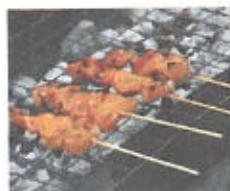
Ze groeien verder _____ het land tot ze geoogst kunnen worden.

★ OPDRACHT 4

Maak de zin af. Gebruik een **bijvoeglijk naamwoord** en een **telwoord** in de zin.

Onderstreep het **hulpwerkwoord** en het **voltooid deelwoord**.

Mijn oom _____

Hij _____

Op straat _____

Op de markt _____

★ OPDRACHT 1

Schrijf het woord op.

stoep (t)

het

lage kast (d)

bewaarplaats (r)

wc voor jongens (u)

opgeschreven herinneringen (m)

★ OPDRACHT 2

Schrijf het woord op.

Luuk wil later 1 l worden op de basisschool. Als je interesse hebt in de behandeling van spieren en gewrichten, kun je leren voor 2 f. Marco gaat later veel lekkere 3 p bakken in de pizzeria van zijn vader. Om operaties te kunnen doen, moet je heel lang studeren voor 4 c. Kevin wil later voor de krant schrijven als 5 j. Aïda gaat paarden verzorgen in de 6 m. Of je nu in het leger wilt als 7 m of toezicht wilt houden op school als 8 c: je moet eerst nog veel leren!

1 leerkracht

5

2

6

3

7

4

8

★ OPDRACHT 3

Vul de woorden in.

In de wei staan

en op het veld

Op het staan

lantaarnpalen.

De foto van hun

staat op het

Wij gaan in het

met onze weg.

★★ OPDRACHT 4

Vul in.

Gebruik **leenwoorden**.

Bedenk zelf nog een zin.

Emre opent zijn laptop.

Hij leest zijn

Je tennist met een racket.

Je meet de tijd met een

★ OPDRACHT 1

Maak de rijen af.

enkelvoud

meervoud

enkelvoud

meervoud

de salto

de salto's

de bongo

de _____

de treintaxi

de _____

de pyjama

de _____

de publieksjury

de _____

de tsunami

de _____

het logo

de _____

de hobby

de _____

de gorilla

de _____

de ski

de _____

★ OPDRACHT 2

Schrijf het woord op.

De fiets van Cindy noem je ook wel C _____ fiets.

Twee koproilen in de lucht noem je ook wel twee s _____.

Twee jonge hondjes noem je ook wel twee p _____.

De jas van Kiki noem je ook wel K _____ jas.

Twee bladzijdes noem je ook wel twee p _____.

Twee kleine paardjes noem je ook wel twee p _____.

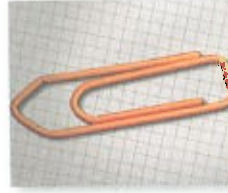
Twee trektochten door Afrika noem je ook wel twee s _____.

Twee sneeuwhutten noem je ook wel twee i _____.

★ OPDRACHT 3

Schrijf de woorden in de goede rij.

Schrijf ook de lidwoorden op.

onbeklemtoond meervoud

leenwoord

★★ OPDRACHT 4

Maak woorden met de letters.

d	a	n
e	ou	t
p	e	r

s	p	a
r	tie	c
e	l	o

a	m	e
n	ï	f
k	o	s

l	u	i
r	ch	n
s	p	b

de d _____

de s _____

de m _____

de l _____

de r _____

de a _____

n _____

de b _____

★ OPDRACHT 1

Vul het woord in.

Iemand die een miljoen euro bezit, is een miljonair.

Iemand die veel vrienden heeft, is _____.

Iemand die onbeleefd en niet netjes is, is _____.

Iemand die in het leger zit, is een _____.

Iemand die een revolutie wil, is een _____.

Iemand die de baas speelt over anderen, is _____.

★ OPDRACHT 2

Vul het woord in.

Gisteren zochten we informatie in de _____.

Vandaag gaan we op excursie naar _____.

De _____ brengt ons naar de Kinderdijk.

Daar staan geen _____, maar negentien molens.

Ze staan op de Werelderfgoedlijst, dus we maken veel _____!

★ OPDRACHT 3

Maak de rij af.

Omcirkel de goede categorieën.

enkelvoud**meervoud**

het ritueel de _____

de subtitel de _____

het idee de _____

het obstakel de _____

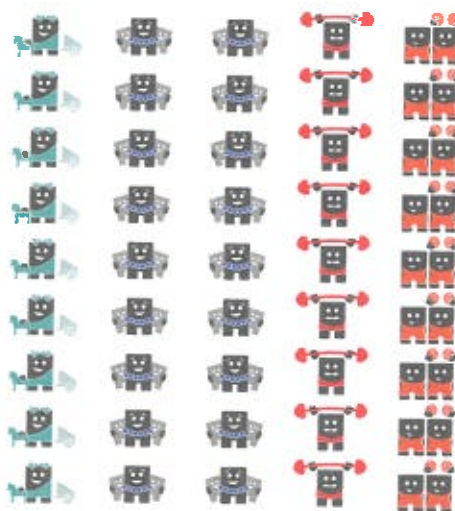
de amfibie de _____

de kolonie de _____

het advies de _____

het ideaal de _____

de porie de _____

★★ OPDRACHT 4

Los de raadsels op.

Het is een vloeistof en je verzorgt je huid ermee.

Het zijn trekvogels en ze hebben een staart met twee punten.

Het is een soort energie en jouw computer werkt erdoor.

Het is een edelsteen en het is een stoffelijk bijvoeglijk naamwoord.

Het is een plek waar paarden zijn en je kunt er rijles krijgen.

de _____

GA VERDER MET DE WERKWOORDEN OP BLADZIJDE 77.

★ OPDRACHT 1

Schrijf de woorden uit de zinnen in de goede rij.

- 1 Ons lichaam heeft vitamines nodig, omdat ze belangrijk zijn voor onze gezondheid.
- 2 Je krijgt vitamines binnen via je eten, maar ze leveren geen energie.
- 3 Vitamine A zit in melk en we hebben deze vitamine nodig voor onze ogen.
- 4 Weet jij welke vitamines er in jouw lunch of avondeten zitten?

persoonlijk voornaamwoord bezittelijk voornaamwoord voegwoord voorzetsel

1	_____	_____	_____	_____
2	_____	_____	_____	_____
3	_____	_____	_____	_____
4	_____	_____	_____	_____

★ OPDRACHT 2

Vul de **leestekens** in. Kleur de **zelfstandige naamwoorden**.

Munja zegt Er zijn twee soorten kamelen de Aziatische kameel en de Arabische kameel

Nora vraagt Wat is dan het verschil

De Aziatische kameel heeft één bult en wordt dromedaris genoemd legt Munja uit

In de bulten zit geen water zoals vaak wordt gedacht zegt Munja

Munja er zit toch vet in vraagt Nora

Het vet verbrandt waardoor ze energie krijgen vult Munja aan

★ OPDRACHT 3

Kleur het **onderwerp**. Schrijf het **meewerkend voorwerp** op.

De koerier heeft een pakje voor ons.

voor ons _____

Mijn moeder moet hem vijftig euro betalen.

Daarna heeft hij mijn moeder het doosje gegeven.

Zij laat mij de inhoud van het doosje zien.

Waar zal ik het cadeautje voor Marit opbergen?

We gaan aan niemand de verstopplek vertellen.

★★ OPDRACHT 4

Bedenk zinnen met een **lijdend voorwerp**.Kleur de **bepaling van tijd**. Onderstreep het **werkwoordelijk gezegde** in alle zinnen.

Vandaag _____

Gisteren _____

Daarna _____

Tot slot _____

★ OPDRACHT 1

Schrijf het woord op.

stotteren Ik geef stotterend antwoord.
 dansen Hij gaat _____ naar huis.
 lief Ik vind hem een _____.
 blozen Hij kijkt _____ naar beneden.
 sleeën Wij gaan _____ de heuvel af.
 stout Mijn hond is een _____.

★ OPDRACHT 2

Maak van het **werkwoord** een **zelfstandig naamwoord**.
 Omcirkel de goede categorieën.

centreren het centrum _____
 slijten de _____
 inspecteren de _____
 recenseren de _____
 masseren de _____
 selecteren de _____
 lekken de _____

★ OPDRACHT 3

Schrijf het woord op.

de _____

het _____

de _____

twee _____

_____ de _____

de _____

de _____

★★ OPDRACHT 4

Bedenk twee woorden in elke rij.

Maak met drie van de woorden een zin.

GA VERDER MET DE WERKWOORDEN OP BLADZIJDE 77.

★ OPDRACHT 1 Welke **werkwoorden** horen bij elkaar? Verbind.Kleur de **verleden tijd**.

zij richtte	• •	ik bloedde	het tocht	• •	wij verbreedden
hij vermoedde	• •	zij richt	zij pestte	• •	het tochtte
jij post	• •	hij vermoedt	wij verbreden	• •	zij pest
ik bloed	• •	jij postte	hij kleedde	• •	hij kleedt

★ OPDRACHT 2 Maak de rijen af.

ik red	hij <u>redde</u>	wij schaden	_____ jullie?
ik lucht	hij _____	wij loten	_____ jij?
ik vergoed	jij _____	zij zucht	_____ wij?
ik proest	jij _____	zij luidt	_____ jij?
ik start	hij _____	wij bekleden	_____ jullie?
ik ontleed	jij _____	zij leidt	_____ jij?
ik wacht	hij _____	wij stutten	_____ jullie?
ik spreid	hij _____	zij stoten	_____ wij?

★ OPDRACHT 3 Schrijf het **leenwoord** op.

de c <u>o</u> mping	de _____	de <u>o</u> mpoo	de _____
de stopwat <u>o</u>	de _____	de voll <u>o</u> bal	de _____
de fini <u>o</u>	de _____	het pl <u>o</u> stic	het _____
de <u>o</u> ntree	de _____	het det <u>o</u> l	het _____
de cr <u>o</u> me	de _____	het a <u>o</u> duct	het _____
de sti <u>o</u> ers	de _____	de k <u>o</u> per	de _____

★★ OPDRACHT 4 Vul een **au-woord** of een **ou-woord** in.

Bedenk daarna een antwoord op de vraag.

Schrijf het in een zin op.

Wat is de _____?

Voor wie is dit _____?

Welke twee _____ wil jij?

Wat eet je naast deze _____?

★ OPDRACHT 1 Kleur het goede **werkwoord**.

Houd | Houdt jij van asperges?

Brand | Brandt je stoofpot aan?

Snijd | Snijdt je zus de uien al?

Kneed | Kneedt je het deeg goed?

Bloed | Bloedt je duim door dat scherpe mes?

Glijd | Glijdt je vriendin uit over de bananenschil?

★ OPDRACHT 2 Schrijf het **grondwoord** en het **verkleinwoord** op.

Een grote _____ en een klein _____.

Een grote _____ en een klein _____.

Een grote _____ en een klein _____.

Een grote _____ en een klein _____.

Een grote _____ en een klein _____.

★ OPDRACHT 3 Schrijf het woord op.

Het geld dat de overheid een club geeft, noem je de s _____.

De mannen die in een klooster wonen, noem je de m _____.

Alles wat met geld te maken heeft, noem je de f _____.

Kinderen die nog geen peuters zijn, noem je d _____.

De extra afdrukken die je maakt, noem je de k _____.

Iets wat je niet kunt zien of pakken, noem je a _____.

Schrijf de woorden in de goede rij.

onbeklemtoond meervoud

★★ OPDRACHT 4 Bedenk drie **leenwoorden** in elke rij.

eten

televisie

vervoer

sport

Maak met twee van de woorden een zin.

★ OPDRACHT 1

Onderstreep het **werkwoordelijk gezegde**.

Kleur de **bepaling van plaats**.

Mensen willen overal wonen, ook op gevaarlijke plekken.

In Nederland hebben we onze huizen achter duinen en dijken gebouwd.

In 1953 zijn de dijken in Zuidwest-Nederland doorgebroken.

In berggebieden kunnen rustige rivieren ineens overstromen.

Een aardverschuiving door te veel regen zorgt in de bergen voor veel schade.

Ook gebieden dicht bij een vulkaan kunnen gevaarlijk zijn.

Toch zullen mensen op deze gevaarlijke plekken huizen blijven bouwen.

★ OPDRACHT 2

Onderstreep het **werkwoordelijk gezegde**.

Omcirkel het **lijdend voorwerp**.

Schrijf het **meewerkend voorwerp** op.

Mijn oma stuurt mij een ansichtkaart vanuit Spanje.

Ik laat mijn vriendin de bijzondere postzegel zien.

Mijn moeder geeft ons een glas limonade.

Amber en ik hebben haar ons probleem uitgelegd.

Natuurlijk heeft mijn moeder Amber en mij raad gegeven.

Wij tonen mijn moeder onze dankbaarheid.

★ OPDRACHT 3

Vul het **stoffelijk bijvoeglijk naamwoord** in.

Onderstreep het **hulpwerkwoord** en het **voltooid deelwoord**.

Kleur het **persoonlijk voornaamwoord**.

Ik heb de roodkleurige _____ buizen opgestapeld.

Zij heeft haar kapotte _____ zonnehoedje weggegooid.

Zijn jullie over de _____ brug gereden?

Vandaag hebben ze het _____ aanrechtblad gemonteerd.

Hij heeft met het zachte _____ konijntje geknuffeld.

★★ OPDRACHT 4

Bedenk zinnen.

Denk aan de **hoofdletters** en de **leestekens**.

bezittelijk voornaamwoord	rangtelwoord	bijvoeglijk naamwoord	zelfstandig naamwoord	werkwoord
Mijn _____	tweede _____	kleine _____	teen _____	bevriest _____
_____	_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____

★ OPDRACHT 1 Maak de rijen af.

	verleden tijd	voltooid tijd
faxen	ik <i>faxte</i>	ik <i>heb gefaxt</i>
blozen	hij _____	hij _____
waxen	ik _____	ik _____
draven	hij _____	hij _____
geloven	jij _____	jij _____
reizen	hij _____	hij _____
mixen	ik _____	ik _____

★ OPDRACHT 2 Schrijf de zin op in een andere tijd.

Onderstreep het **werkwoord** in beide zinnen.

Jelle hield het T-shirt vast.	Jelle _____ het T-shirt vast.
Kleedde je opa zich snel aan?	_____ je opa zich snel aan?
De sjaal glijdt op de grond.	De sjaal _____ op de grond.
Ik speld de broche vast.	Ik _____ de broche vast.
Vond je het mooi?	_____ je het mooi?
De mode beïnvloedde ons.	De mode _____ ons.
Wij praten vaak over mode.	Wij _____ vaak over mode.
Werd je moeder er tureluurs van?	_____ je moeder er tureluurs van?

★ OPDRACHT 3 Vul het **werkwoord** in de **verleden tijd** in.

Siem _____ aangespoelde voorwerpen op het strand.
 Even verderop _____ een fles op het water.
 Boef kwam uit het water en _____ zijn vacht droog.
 Siem _____ zijn armen. Kom, we gaan Boef!
 Boef _____ op de achterbank toen we naar huis gingen.

★★ OPDRACHT 4 Maak de zinnen af. Gebruik de volgende werkwoorden in de **voltooid tijd**:
opgroeien – ontmoeten – overhoren – weggeven

Wij _____
 Ik _____
 Zij _____
 Jullie _____

★ OPDRACHT 1

Schrijf het woord op.

iemand die opgravingen doet

de _____

bewaarplaats voor belangrijke papieren

scheikunde

chemische vloeistof in zwembaden

pittig Spaans worstje

een christen is het

langdurig en steeds terugkomend

herfstbloem

zachtjes lachen

smal randje

★★ OPDRACHT 2

Maak de rijen af.

enkelvoud

meervoud

enkelvoud

meervoud

de taxi

de taxis

de theorie

de _____

de olie

de _____

het excuus

de _____

de ferry

de _____

het bureau

de _____

het kalf

de _____

de gorilla

de _____

★★ OPDRACHT 3

Schrijf het woord in de goede rij.

de bangeri.en

de airb..

de h.ndic.p

de havi.en

de perzi.en

de r..ls

de slechteri.en

het pl.stic

onbeklemtoond meervoud

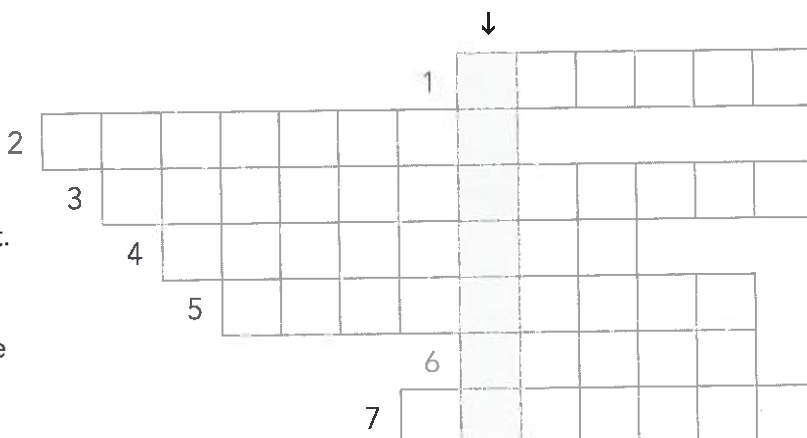
leenwoord

★★ OPDRACHT 4

Vul de puzzel in.

- 1 De hoofdstad van Frankrijk.
- 2 Gespoken teksten en tekeningen op muren.
- 3 Heel bijzonder of spannend.
- 4 Kunst die niet op de werkelijkheid lijkt.
- 5 Tentoonstelling.
- 6 Vloeistof die je uit een spuitbus spuit.
- 7 Gekleurde steentjes op de muur of de grond.

Wat lees je onder de pijl? _____

GA VERDER MET DE WERKWOORDEN OP BLADZIJDE 79.

★ OPDRACHT 1

Schrijf het woord op.

Een beetje onnozel is hetzelfde als n _____

Een zieke in het ziekenhuis is hetzelfde als een p _____

Dichtkunst is hetzelfde als p _____

Alleen aan jezelf denken is hetzelfde als e _____ zijn.

Iets wat nodig is voor een recept is hetzelfde als een i _____

China, Vietnam en Indonesië liggen in A _____

★ OPDRACHT 2

Vul het woord in.

Pascal van Ommeren is _____ bij de politie.

Vandaag houdt hij een zwarte _____ in de gaten.

Soms moet hij als een _____ rijden om een crimineel te volgen.

Vaker moet hij uren wachten en eet hij ondertussen zijn _____.

Als het heel lang duurt, gaat hij mopperen en wordt hij _____.

Maar lost hij een zaak op, dan schrijft een _____ het in de krant!

★ OPDRACHT 3

Schrijf de woorden in de goede rij.

Trekken jullie wel eens met zijn tweeën aan een fitnessapparaat? Je gebruikt spierkracht als je met je knieën een zwaar object wegduwt.

Geeft je trainer je absurd veel gewichten? Dan heb je absoluut meer spierkracht nodig. Dat wordt een zware clinic!

leenwoord

★ OPDRACHT 4

Bedenk drie woorden in elke rij.

de poncho's _____

de alibi's _____

de buggy's _____

Myrna's sporttas _____

★ OPDRACHT 1 Vul het **werkwoord** in.

Kleur het **persoonlijk voornaamwoord**.

Omcirkel het **bezittelijk voornaamwoord**.

Zij _____ voor ons land tijdens de Olympische Spelen.

Op hun vakantie _____ zij uit een vliegtuig.

Hij _____ mijn hand als ik gewond raak.

_____ jij helemaal vooraan tijdens jouw uitvoering?

Jullie _____ gisteren toch in jullie pauze?

★ OPDRACHT 2 Vul de **leestekens** in. Kleur het **voegwoord**.

Bij operaties worden de nieuwste technieken gebruikt zegt Joris

Bij een kijkoperatie gebruiken ze kleine maar handige camera's vertelt hij

Hoe werkt dat dan vraag ik nieuwsgierig terwijl ik ga zitten

Joris zegt De chirurg ziet door de camera precies wat hij doet

Alleen zijn zijn bewegingen omgedraaid rechts is links en links is rechts

Joris dat is toch heel onhandig vraag ik

Joris zegt Een beetje wel daarom zijn er nu ook operatierobots

★ OPDRACHT 3 Onderstreep het **werkwoordelijk gezegde**. Kleur het **onderwerp**.

Op 4 oktober wordt door dierenliefhebbers extra aan dieren gedacht.

De juf heeft ons verteld over Franciscus van Assisi.

Melaatsen, zwervers en andere armen rekenden op hem.

De dieren en planten werden ook niet door hem vergeten.

Volgens de legende hield hij eens een preek voor dieren.

Op 4 oktober wordt Franciscus van Assisi door de Katholieke Kerk herdacht.

Sinds 1930 willen veel mensen op deze dag iets extra's doen voor de dieren.

Ik geef mijn konijn dan een grote wortel en wat bloemkool.

★★ OPDRACHT 4 Vul in.

Gebruik steeds een **bepaling van plaats** of een **bepaling van tijd**.

Onderstreep het **werkwoordelijk gezegde**.

Morgen begint de wintertijd.

De bomen in het bos veranderen van kleur.

Ik _____

De dieren _____

★ OPDRACHT 1 Schrijf de zin in de **verleden tijd**.

Schrijf dan de zin in de **gebiedende wijs** op.

Hij sluit de deur.

Je houdt je fiets vast.

Hij praat niet.

Je meldt je onmiddellijk.

★ OPDRACHT 2 Schrijf het woord op.

Een stoep is hetzelfde als een t _____.

Een heel korte jurk is hetzelfde als een m _____.

Een wiel waarmee je wol kunt spinnen is hetzelfde als een s _____.

Soep van kip is hetzelfde als k _____.

Fijngemaakt smeerbaar vlees is hetzelfde als p _____.

Als je iets graag wilt bereiken, is dat hetzelfde als een i _____ hebben.

★★ OPDRACHT 3 Omcirkel de goede categorieën.

Schrijf het woord op.

het _____

de _____

de _____

het _____

de _____

het _____

★★ OPDRACHT 4 Bedenk twee woorden in elke rij.

Zuid-Holland _____

de ex-minister _____

de wc-bril _____

★ OPDRACHT 1

Schrijf het woord op.

de sidie	de <u>subsidie</u>	surd	_____
de stantie	de _____	de titel	de _____
soluu	_____	de mira	de _____
de vocaat	de _____	de servatie	de _____

★ OPDRACHT 2

Schrijf het woord op.

ander woord voor klooster	<u>de abdij</u>
ander woord voor hindernis of moeilijkheid	_____
ander woord voor plotseling of ineens	_____
ander woord voor een ding of voorwerp	_____
ander woord voor niet normaal	_____
ander woord voor aandachtig bekijken	_____

★★ OPDRACHT 3

Schrijf het woord in de goede rij.

...tiel	de cra..er	de access...es	de clu.
..stract	het reserv...	de ..junct	de cr.che
het recor.	de mem....es	het urin...	de ..sessie
het trott...	...tropisch	het det..l	het dress...

leenwoord

_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

★★ OPDRACHT 4

Maak de zin af. De zin moet meer dan zeven woorden hebben.

In de trein _____

Op welk _____?

Zij _____

De trein _____

GA VERDER MET DE WERKWOORDEN OP BLADZIJDE 80.

★ OPDRACHT 1

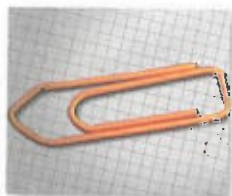

Schrijf het **meervoud** op.

- calorie In slagroomgebak zitten aardig wat calorieën.
- bacterie Op een vaatdoekje kunnen veel _____ zitten.
- idee Albert Einstein was een natuurkundige met briljante _____.
- kolonie Vroeger had Nederland een aantal _____.
- moskee _____ zijn gebedshuizen voor moslims.
- ree _____ zijn een klein soort herten die vooral in Europa leven.

★ OPDRACHT 2

Schrijf het woord op.

de _____

de _____

het _____

de _____

het _____

de _____

het _____

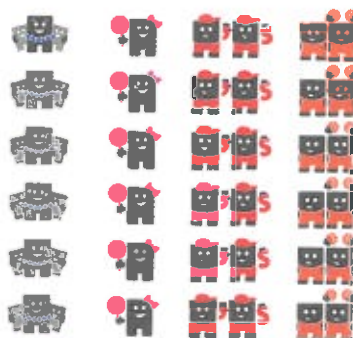
★ OPDRACHT 3

Maak de rij af. Omcirkel de goede categorieën.

enkelvoud

meervoud

- de dreumes de _____
- de olie de _____
- de lolly de _____
- de trofee de _____
- de jury de _____
- de stouterik de _____

★★ OPDRACHT 4

Bedenk drie woorden in elke rij.

Mouna's huis _____

de thermostaat _____

luchtwoorden van het versje

giechelen _____

Maak met twee van de woorden één zin.

★ OPDRACHT 1 Kleur het **persoonlijk voornaamwoord**.

Schrijf het **bezittelijk voornaamwoord** op.

Ik organiseer samen met Douwe acties voor ons goede doel.

ons _____

Morgen rennen wij buiten rondjes om onze school.

Ook vraag ik mensen om hun handtekening.

Gelukkig willen zij meestal met plezier mijn lijst tekenen.

Heb jij jouw handtekening al gezet?

Ik ben benieuwd wanneer Douwe zijn lijst vol heeft.

Zij zegt dat haar naam al op de lijst staat.

Jullie bijdrage stellen we zeer op prijs.

★ OPDRACHT 2 Vul de **persoonsvorm** in.

Kleur het **lijdend voorwerp**.

_____ je zus het afval zorgvuldig?

Gisteren _____ wij nieuwe bomen in het park.

Mijn vader _____ de elektrische auto in de garage.

De kok _____ het biologische vlees.

Gisteren _____ de kustwacht de drenkeling uit het water.

★ OPDRACHT 3 Onderstreep het **werkwoordelijk gezegde**.

Kleur het **meewerkend voorwerp**.

Ik vertel Ina en Job over de bijen in mijn bijenkast.

Ik laat hun de bijen van dichtbij bekijken.

Eerst laat ik Job het raam uit de bijenkast zien.

Hij geeft de bijen een compliment: ze werken hard!

Ina vraagt me of ik de koningin wil aanwijzen.

Ik geef hun een lekker potje honing mee voor thuis.

★ OPDRACHT 4 Vul in.

Gebruik steeds een **bepaling van plaats** of een **bepaling van tijd**.

Bedenk zelf nog een zin.

Ik ontmoet Sylvia vandaag in onze moestuin.

Wij reizen op 16 juli met de bus naar Frankrijk.

Wij gaan _____

Daar kamperen _____

★ OPDRACHT 1

Schrijf het woord met het **onbeklemtoond meervoud** op.

lui	Hij is een <u>luiwammes</u>	Zij zijn <u>luiwammesen</u>
slim	Ik ben een _____	Wij zijn _____
bang	Hij is een _____	Zij zijn _____
dom	Jij bent een _____	Jullie zijn _____
gemeen	Hij is een _____	Zij zijn _____
vies	Ik ben een _____	Wij zijn _____
stout	Jij bent een _____	Jullie zijn _____

★ OPDRACHT 2

Maak de rijen af.

enkelvoud

meervoud

de kopie	de <u>kopieën</u>
het bureau	de _____
het cadeau-idee	de _____
de cobra	de _____
de trofee	de _____
de subcategorie	de _____
het plateau	de _____
de paraplu	de _____

het <u>kopietje</u>
het _____
het _____
het _____
het _____
het _____
het _____
het _____

★ OPDRACHT 3

Schrijf de woorden in de goede rij.

Schrijf ook de lidwoorden op.

onbeklemtoond meervoud

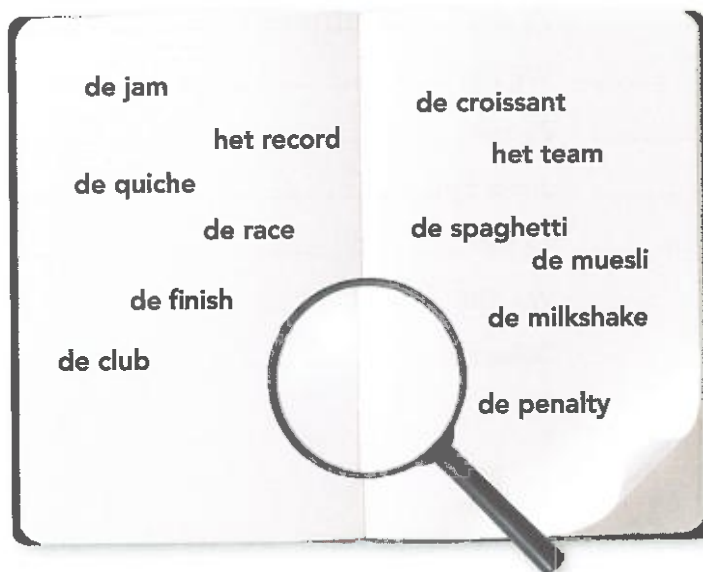
★★ OPDRACHT 4

Bedenk twee woorden in elke rij.

Maak met twee van de woorden een zin.

★ OPDRACHT 1 Schrijf de leenwoorden op.

sport

eten

★ OPDRACHT 2 Schrijf het leenwoord op.

het _____

de _____

wij _____

de _____

de _____

de _____

de _____

de _____

★ OPDRACHT 3 Schrijf het woord op.

Omcirkel de goede categorieën.

Soep gemaakt van groenten is g _____

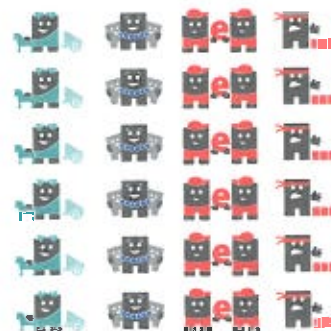
Hij denkt aan niets anders. Hij heeft een o _____

Iemand die zo sterk is als een beer, is b _____

Mannelijke kloosterlingen zijn m _____

Het tegengestelde van normaal is a _____

Niet één havik, maar twee h _____

★ OPDRACHT 4 Maak een woordslang.

De laatste letter van het woord is steeds de eerste letter van het volgende woord.

China _____ a _____

jubiläum _____ m _____

★ OPDRACHT 1

Vul het woord in.

Een bijeenkomst van mensen die elkaar van vroeger kennen, is een _____.

Een werkstuk van gekleurde stukjes steen is een _____.

Iemand die in het ziekenhuis ligt, is een _____.

Gedichten noem je ook wel _____.

Een vervallen gebouw is een _____.

Iemand die alleen maar aan zichzelf denkt, is een _____.

★ OPDRACHT 2

Vul in.

het vacu_____m

financi_____le

twee idee_____

twee koloni_____

twee bacteri_____

de conci_____rge

Schrijf de woorden in de goede rij.

★ OPDRACHT 3

Omcirkel de goede categorieën. Schrijf het woord op.

de _____

de _____

de _____

de _____

de _____

het _____

★★ OPDRACHT 4

Vul het woord in. Bedenk zelf nog een zin.

We hebben een lange route afgelegd.

Mijn idool gaat op tournee in Nederland.

Ik stap graag onder een verfrissende _____.

Ik hoor dit nieuws op het _____.

★ OPDRACHT 1

 Schrijf het **lijdend voorwerp** op.
Kleur de **bepaling van tijd**.

Rachid bekijkt vandaag een documentaire op tv.

een documentaire

Vorig jaar filmde een cameraploeg de Zuidpool.

Antarctica is een extreem koud continent.

Onderzoekers meten wekelijks het ijs.

Ze maken zich elke dag zorgen over de dikte van het ijs.

Ze waarschuwen Rachid voor smeltende polen.

★ OPDRACHT 2

 Schrijf de woorden uit de zinnen in de goede rij.

- 1 Wij hebben haar verse munt voor in de thee meegegeven.
- 3 Ik wil de zorg voor de planten aan de tuinman gaan overdragen.
- 2 De vrouw heeft Luuk en Dennis uitleg over haar kruidentuin gegeven.
- 4 Waarom heeft Thomas zijn geheime recept aan ons doorgegeven?

	persoonsvorm	werkwoordelijk gezegde	onderwerp	meewerkend voorwerp
1	_____	_____	_____	_____
2	_____	_____	_____	_____
3	_____	_____	_____	_____
4	_____	_____	_____	_____

★ OPDRACHT 3

Zet de **leestekens** op de goede plaats.

Welk woord moet ook met een **hoofdletter**? Schrijf het woord op.
Kleur het **voegwoord**.

De imker zegt bijen en wespen zijn insecten.

Bijen leven overal behalve op antarctica vertelt hij.

Hebben bijen net als wespen een koningin? vraagt tess.

Ja maar ze hebben ook werksters en darren zegt imker hugo.

Tess vraagt Zijn er ook bijen in een stad als amsterdam?

De imker zegt in steden zijn ze ook omdat daar kasten staan.

★ OPDRACHT 4

 Bedenk **bijvoeglijke naamwoorden** en **stoffelijke bijvoeglijke naamwoorden**.

het gewassen T-shirt

het _____ T-shirt

het _____ T-shirt

het _____ T-shirt

het _____ T-shirt

de bronzen medaille

de _____ medaille

de _____ medaille

de _____ medaille

de _____ medaille

★ OPDRACHT 1

Schrijf de **samenstelling** op.

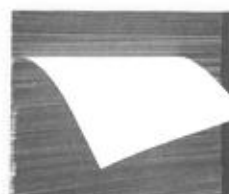
de _____

het _____

het _____

het _____

★ OPDRACHT 2

Schrijf het woord op.

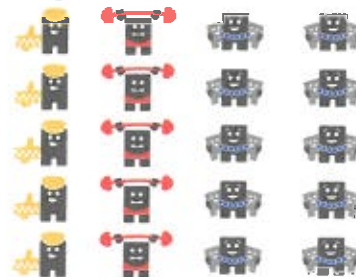
Maaïke is op 1 e _____ in kasteel Doorwerth. Uitstapjes maakt ze altijd 2 _____, want in dat seizoen is het lekker warm. Het is zaterdag en niet eens zo druk voor een dag in het 3 w _____. Maaïke weet dat je een vervallen kasteel een 4 r _____ noemt. De vrouwen in het kasteel sponnen wol met een 5 s _____. Gewapende ridders hielden wedstrijden met elkaar tijdens 6 t _____. Maaïke maakt veel 7 f _____ voor in haar plakboek. Ze is erg geïnteresseerd in ridders en de tijd waarin zij leefden: de 8 m _____.

1 <u>excursie</u>	4 _____	7 _____
2 _____	5 _____	8 _____
3 _____	6 _____	

★ OPDRACHT 3

Schrijf het woord op. Omcirkel de goede categorieën.

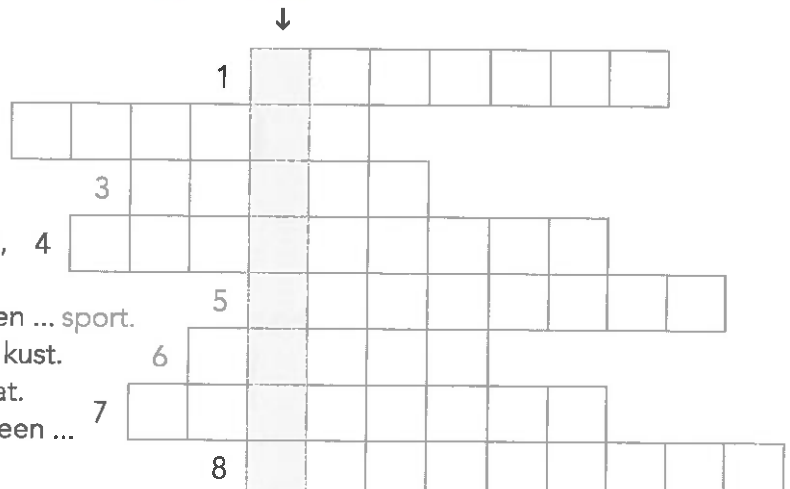
de e_____treme race	de _____ race
de ma_____male score	de _____ score
de gen_____le student	de _____ student
de e_____tra workshop	de _____ workshop
de id_____le kandidaat	de _____ kandidaat

★ OPDRACHT 4

Vul de puzzel in.

- 1 Italiaanse stad die voornamelijk uit water en kanalen bestaat.
- 2 Groene of zwarte vruchten met pit waar olie van gemaakt wordt.
- 3 Een groen smeersel van olijfolie, basilicum, pijnboompitten en kaas.
- 4 Veel Italianen vinden voetbal leuk; het is een ... sport.
- 5 Veel mensen gaan op ... naar de Italiaanse kust.
- 6 Een ronde deegbodem met kaas en tomaat.
- 7 Romeinen noemden een grote waterbrug een ...
- 8 Dunne slierten pasta.

Wat lees je onder de pijl? _____

GA VERDER MET DE WERKWOORDEN OP BLADZIJDE 61.

★ OPDRACHT 1 Kleur het rondje bij de **verleden tijd** of de **voltooide tijd**.

Wij hebben het opgeschreven.
 Gisteren zei mijn moeder het voor.
 Heeft hij die informatie opgegeven?
 Ik heb alles nauwkeurig uitgesteld.
 Robin liet de informatie expres weg.
 Wij hebben zondag lang uitgeslapen.

verleden tijd

voltooide tijd

☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
★ OPDRACHT 2 Schrijf het **voltooid deelwoord** in de zin.

nakijken Wij hebben de woorden nagekeken _____.

doorgeven Jullie hebben het bericht _____.

afpakken Ik heb de bal _____.

voorlezen Heb jij haar _____?

opblazen De man heeft het gebouw _____.

weglopen Femke is _____.

voorzeggen Heb jij de antwoorden _____?

aanschaffen Wat heb jij in die winkel _____?

uitkijken Freek heeft op de kruising goed _____.

★ OPDRACHT 3 Vul het woord in.

Bram bekijkt de huizen in de provincie _____.

Op de daken liggen veel _____.

Zouden het er in _____ ook zoveel zijn?

Thuis pak ik mijn _____ erbij.

Ik vind mijn antwoord op een interessante _____.

Schrijf de woorden in de goede rij.

leenwoord

★★ OPDRACHT 4 Bedenk twee landen of werelddelen in elke rij.

★ OPDRACHT 1 Schrijf de **gebiedende wijs** op.

Hij rijdt weg. Rijd weg!

Jij houdt me vast. _____

Juul redt de hond. _____

Ik laat dat weg. _____

Jij aanvaardt je verlies. _____

De man zet het neer. _____

★ OPDRACHT 2 Vul het **bijvoeglijk naamwoord** in.

verplichten Engels en wiskunde zijn verplichte vakken op de middelbare school.

irriteren Mijn _____ huid jeukt enorm.

luchten Het ruikt lekker fris in de _____ kamer.

administratie Ivo's tante heeft een _____ baan.

vergroten Demian lijst de _____ foto in.

Ada Ik pak _____ jas van de kapstok.

★ OPDRACHT 3 Schrijf het woord op.
Omcirkel de goede categorieën.

Weidevogels met een zwarte kuif zijn k _____

Een plechtig gebruik is een r _____

Naar het oosten is in o _____ richting.

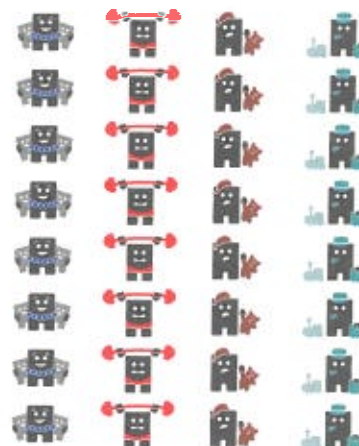
Iets wat je graag wilt, is je i _____

De messen hebben metalen l _____

Een dag vol zon is een z _____ dag.

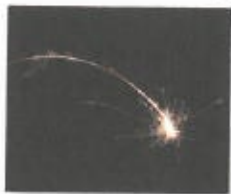
Als je slecht ziet, ben je v _____ gehandicapt.

Goedkope spullen zijn v _____ geprijsd.

★★ OPDRACHT 4 Vul het woord in.

Bedenk daarna een antwoord op de vraag.
Schrijf het in een zin op.

Wat wens jij bij het vallende sterretje _____?

Wat gebeurt er met dit _____?

Wat vind je van dit _____?

Met wie speelt dit _____?

★ OPDRACHT 1

Onderstreep het **werkwoordelijk gezegde**.

Kleur het **onderwerp**.

Omcirkel de **bepaling van tijd**.

Vroeger had Tom moeite met lezen.

Het gaat nu al veel beter.

Een speciale juffrouw heeft hem al die tijd geholpen.

Tom heeft toen veel van haar geleerd.

Hij geeft op dit moment een spreekbeurt over dyslexie.

Zullen zijn klasgenoten hem straks beter begrijpen?

★ OPDRACHT 2

Welke **bijvoeglijke naamwoorden** passen erbij?

Kies uit: **Franse – porseleinen – zijden – ongevaarlijke – gekleurde – stinkende – Aziatische – Australische**

het _____ kaasje

het _____ kaasje

de _____ sjaaltjes

de _____ sjaaltjes

de _____ olifant

de _____ olifant

★ OPDRACHT 3

Vul het **voegwoord** in.

Kies uit: **en – of – terwijl – zodat – omdat – maar**

Kleur het **persoonlijk voornaamwoord**.

De architect ontwerpt gebouwen _____ adviseert bij de uitvoering van het ontwerp.

Hij is nu hard aan het werk, _____ hij een grote opdracht heeft gekregen.

Hij maakt een technische tekening, _____ zijn ideeën vast komen te liggen.

Hij doet dit met de computer, _____ hij had ook met een potlood kunnen tekenen.

Zal hij betonnen _____ bakstenen muren adviseren?

De secretaresse schenkt een kopje koffie in, _____ hij nadenkt over het antwoord.

★ OPDRACHT 4

Bedenk vier woorden in elke rij.

telwoord

rangtelwoord

lidwoord + zelfstandig naamwoord

Maak met een **telwoord** en een **rangtelwoord** twee zinnen.

★ OPDRACHT 1

Maak de rijen af.

wij erven	erf _____ jij?	ik verblijd	_____ jij?
zij grazen	_____ hij?	ik beïnvloed	_____ je tante?
jij voedt	_____ je moeder?	jullie azen	_____ je vader?
wij loven	_____ ik?	jij stampvoet	_____ jij?
zij vindt	_____ jij?	hij vergoedt	_____ ik?
wij mixen	_____ hij?	jullie durven	_____ hij?

★ OPDRACHT 2

Schrijf het **hele werkwoord** op.Schrijf ook de **voltooide tijd** op.

verven _____

ik heb geverfd _____

wij _____

de juf _____

hij _____

zij _____

ik _____

★ OPDRACHT 3

Schrijf het **werkwoord** in de **tegenwoordige tijd** in de zin.

aanbieden	Ik <u>bied</u> hem een exemplaar <u>aan</u> .
uitbesteden	Hij _____ zijn werk liever _____.
overschrijven	Jij _____ dat voorstel snel _____.
afwenden	Hij _____ snel zijn hoofd _____.
uitwijden	_____ jij niet te veel _____ over dat onderwerp?
weglaten	Hij _____ de belangrijkste conclusie _____.
aanstaren	_____ hij jou nu al een minuut lang _____?
overhouden	Jij _____ niets _____ van jouw traktatie.

★ OPDRACHT 4

Bedenk zinnen in de **verleden tijd** en de **tegenwoordige tijd** die over je idool gaan.

Vroeger _____

Gisteren _____

Nu _____

Volgend jaar _____

★ OPDRACHT 1

Schrijf het woord op.

Het Wilhelmus is het o volkslied van Nederland.Drie keer elf is d .Zij zijn naar Frankrijk verhuisd. Ze zijn ge .De pindakaas is lekker s en smeert goed uit.De rechter heeft een straf van drie jaar ge .Reclames be het koopgedrag van mensen.

★ OPDRACHT 2

Vul het woord in.

In de voorjaarsvakantie gaan wij graag .Elk jaar gaan wij naar de .Vanaf ons hotel hebben we een prachtig op de bergen.Ik doe mee aan een .Ik hoop dat ik geen bal in mijn krijg.Mijn broertjes gaan liever .

★ OPDRACHT 3

Schrijf het **meervoud** op.twee pakjes met een strik (c) detwee gasten die blijven slapen (l) twee hoogvlaktes in de bergen (p) twee vloeistoffen om in te bakken (o) twee stokjes met vlees (s) twee gebedshuizen van moslims (m)

Schrijf de woorden in de goede rij.

★ OPDRACHT 4

Los de raadsels op.

Het is een dikke substantie en je smeert het op je huid.

de crème

Het is een manier om niet op te vallen en een kameleon gebruikt het.

Het is een slaapmiddel en je krijgt het bij een operatie.

Het is een ander woord voor gedichten en het rijmt vaak.

★ OPDRACHT 1

Schrijf het woord op.

iemand met een miljoen euro (m)

de miljonair

geliefd of leuk (p)

verzamelnaam voor kast, bank, stoel (m)

verzamelnaam voor wc, douche, badkuip (s)

een soldaat (m)

indrukwekkend of sensationeel (s)

niet netjes en onbeleefd (o)

★ OPDRACHT 2

Schrijf het woord op.

de

twee

de

de

de

de

de

de

★ OPDRACHT 3

Maak van het werkwoord een **zelfstandig naamwoord**.

Omcirkel de goede categorieën.

na-apen de na-aper

mee-eten

exploderen

examineren

observeren

adviseren

adverteren

presteren

★ OPDRACHT 4

Vul in.

Gebruik het **grondwoord+te** of het **grondwoord+ste**.

Bedenk zelf nog een zin.

Ik meet de lengte van de kamer.

Ik zoek het zuurste snoepje uit de pot.

Meet jij dan de _____?

Of heb jij liever het _____ snoepje?

★ ★ OPDRACHT 1 Schrijf het **bezittelijk voornaamwoord** op.

Kleur het **bijvoeglijk naamwoord**.

Daisy houdt haar spreekbeurt over de spectaculaire maanlandingen. haar

Twee Amerikaanse astronauten verlieten hun ruimtecapsule. _____

Neil Armstrong plaatste als eerste zijn vlag op de maan. _____

Zijn collega maakte hier een wereldberoemde foto van. _____

Daisy heeft mijn interesse met deze bijzondere foto zeker gewekt. _____

Is het ook jouw wens om ooit naar de maan te gaan? _____

★ ★ OPDRACHT 2 Vul de **leestekens** in. Kleur het **persoonlijk voornaamwoord**.

Vroeger hadden mensen zoals wij geen laptop of computer zegt Dionne.

Hun communicatie verliep niet via e-mails of mobiele telefoons vertelt ze verder.

Ze gebruikten deze voorwerpen een ganzenveer inkt en perkament.

Dionne het nieuws kon je vroeger zeker ook op internet lezen vraag ik.

Zij antwoordt Nee. Reizigers en kooplieden verspreidden het nieuws.

Dionne vraagt Ben je nu extra blij met jouw mobieltje

★ ★ OPDRACHT 3 Welke **hulpwerkwoorden** en **voltooide deelwoorden** horen bij elkaar?

Kijk eerst naar de zin. Verbind dan en vul in. Kleur het **voorzetsel**.

hebben	•	•	uitgestald
zijn	•	•	gegaan
is	•	•	ontbeten
heeft	•	•	geproduceerd

Mijn moeder _____ naar de kaasboer _____.

Hij _____ veel kazen _____ in zijn boerenwinkel.

Die _____ op biologische en ecologische wijze _____.

We _____ vanochtend _____ met een beschuitje kaas!

★ ★ OPDRACHT 4 Bedenk zinnen met een **lijdend voorwerp**.

Onderstreep het **werkwoordelijk gezegde**.

Ik _____

Zij _____

Wij _____

Ik _____

★ OPDRACHT 1

Schrijf het **werkwoord** in de **voltooide tijd** in de zin.

herinneren Ik heb het mij niet herinnerd
 ontdooien Het ijs _____ nog niet _____
 overleggen _____ jullie daarover _____?
 ontleden Hij _____ de zin goed _____
 overnachten Julia _____ in het hotel _____
 ontdekken Columbus _____ Amerika _____

★ OPDRACHT 2

Schrijf de **samenstelling** op. Schrijf ook het **verkleinwoord** op.

de _____
 het _____

het _____
 het _____

de _____
 het _____

de _____
 het _____

★ OPDRACHT 3

Schrijf het woord in de goede rij.

de puber....

de offi.ier

het m.sterie

de werkeloos....

de p.jama

het medi.ijn

huppelen.

spe.ifiek

★★ OPDRACHT 4

Bedenk twee woorden in elke rij.

woord van het gids-rijtje

Maak met twee van de woorden één zin.

★ OPDRACHT 1 Schrijf de zin op in de **voltooid** tijd.

Onderstreep de werkwoorden in beide zinnen.

In het dorpje stortten veel huizen in. In het dorpje _____ veel huizen _____

Het schoolgebouw brandde af. Het schoolgebouw _____.

Soldaten bouwden de school op. Soldaten _____ de school _____.

Ze zetten zich volledig in. Ze _____ zich volledig _____.

Toen droegen ze de sleutel over. Toen _____ ze de sleutel _____.

De leraren gaven weer les. De leraren _____ weer _____.

★ OPDRACHT 2 Schrijf de **persoonsvorm** op.

Schrijf ook de **verleden tijd** op.

zij ontbijt _____

zij _____

wij _____

wij _____

jij _____

jij _____

ik _____

ik _____

wij _____

wij _____

ik _____

ik _____

hij _____

hij _____

wij _____

wij _____

★ OPDRACHT 3 Schrijf de goede vorm van het werkwoord **besteden** in de zin.

_____ je veel tijd aan dit opstel?

Ik _____ vooral veel aandacht aan de inleiding.

Waaraan _____ je buurjongen de meeste aandacht?

Gisteren _____ de meester de hele ochtend aan uitleg.

Zoveel tijd _____ hij nog nooit aan een instructie _____.

Vorige week _____ we een middag aan spelletjes.

★ OPDRACHT 4 Maak met elk werkwoord een zin in de **gebiedende wijs**.

vasthouden Houd je touw goed vast! _____

snijden _____

worden _____

loslaten _____

neerzetten _____

redden _____

★ OPDRACHT 1 Schrijf de werkwoorden in de goede rij.

	1 ^e persoon	2 ^e persoon	3 ^e persoon
Ik ben nieuwsgierig.	Ik <u>ben</u>		
Jij vindt hem inspirerend.			
Is hij fanatiek?			
Ik word enthousiast van jou.			
Is zij goedgehumeurd?			
Jij wordt al socialer.			

★ OPDRACHT 2 Maak de rijen af.

	tegenwoordige tijd	verleden tijd	voltooide tijd met worden
oversteken	ik <u>steek over</u>	ik <u>stak over</u>	er <u>wordt overgestoken</u>
overhoren	jij _____	jij _____	_____ jij _____
streven	ik _____	ik _____	er _____
omhelsen	hij _____	hij _____	hij _____
melden	_____ je?	_____ je?	er _____
overschatten	_____ je?	_____ je?	_____ jij _____

★ OPDRACHT 3 Schrijf de zin in de **voltooide tijd**.

Schrijf dan de zin in de **gebiedende wijs** op.

Hij houdt zijn hand vast.

Zij speldt het lintje op.

Zij bindt het vast.

Hij glijdt uit op het ijs.

★★ OPDRACHT 4 Maak de zin af.

De zin moeten meer dan zes woorden hebben.

Schrijf de zin in de **verleden tijd**.

Het _____
 De _____
 De _____
 Hij _____

★ OPDRACHT 1 Schrijf de werkwoorden in de goede rij.

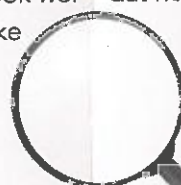
	1 ^e persoon	2 ^e persoon	3 ^e persoon
Ik ga naar de schoolarts.	<u>Ik ga</u>		
Het is een beetje spannend.			
Riep u mij uit de klas?			
Ben jij gewogen door de arts?			
Is hij gisteren opgeroepen?			
Kreeg je ook een brief?			

★ OPDRACHT 2 Maak de rijen af.

	tegenwoordige tijd		verleden tijd	
kapseizen	hij <u>kapseist</u>	wij <u>kapseizen</u>	hij <u>kapseisde</u>	wij <u>kapseisden</u>
besteden	jij _____	wij _____	jij _____	wij _____
vergroten	ik _____	jullie _____	ik _____	jullie _____
bewijzen	hij _____	wij _____	hij _____	wij _____
verlaten	hij _____	wij _____	hij _____	wij _____
verwachten	jij _____	jullie _____	jij _____	jullie _____

★ OPDRACHT 3 Schrijf de werkwoorden in de goede rij.

Niemand heeft ooit een yeti ontmoet. Toch zijn veel mensen ervan overtuigd dat dit wezen echt bestaat. Ze noemen het ook wel 'de verschrikkelijke sneeuwman'.

Lokale bewoners dachten dat ze een haar van hem gevonden hadden. Uit onderzoek bleek dat het een haar van een geit was. Zijn er yeti's volgens jou?

tegenwoordige tijd

verleden tijd

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

voltooide tijd

★★ OPDRACHT 4 Vul in en maak de zinnen af.

ik proef	ik <u>heb geproefd</u>	Ik <u>heb een hapje van zijn gerecht geproefd.</u>
wij reizen	wij _____	Wij _____
wij beloven	wij _____	Wij _____
hij gooit weg	hij _____	Hij _____
jij onthoudt	jij _____	Jij _____
hij verandert	hij _____	Hij _____
het gebeurt	het _____	Het _____

★ OPDRACHT 1 Schrijf de werkwoorden in de goede rij.

	1° persoon	2° persoon	3° persoon
Kennen jullie alle oceanen?	_____	<u>Kennen jullie</u>	_____
Zij bestuderen de landkaart.	_____	_____	_____
Deze naam onthouden jullie wel!	_____	_____	_____
Wij houden van een zeeklimaat.	_____	_____	_____
Vinden jullie aardrijkskunde leuk?	_____	_____	_____
Kennen wij alle landen?	_____	_____	_____

★ OPDRACHT 2 Schrijf de persoonsvorm op in de **verleden tijd**.
Schrijf ook de **voltooiden tijd** op.hij bloedde _____

hij _____

zij _____

zij _____

ik _____

ik _____

hij _____

hij _____

zij _____

zij _____

jullie _____

jullie _____

★ OPDRACHT 3 Schrijf het werkwoord op in de **tegenwoordige tijd**.

- worden Hoe komt het dat ik het ademen nooit moe word _____?
- vinden _____ je dat een interessante vraag?
- houden Je lichaam _____ je hart en longen automatisch in beweging.
- zenden Volgens mij _____ je hoofd steeds seintjes naar je lichaam.
- beïnvloeden _____ je ademhaling je humeur?
- schaden Het _____ je in ieder geval niet.
- vermoeden Ik _____ al een tijdje dat rustig ademen je helpt om te ontspannen.
- besteden Mijn moeder _____ elke dag tijd aan ontspanningsoefeningen.

★★ OPDRACHT 4 Bedenk vier zinnen in de **verleden tijd**.

★ **OPDRACHT 1** Schrijf het werkwoord op in de **voltooide tijd**.

afbouwen De Sagrada Familia in Barcelona is nog niet afgebouwd.
 optuigen Wij _____ gisteren de kerstboom _____.
 afzetten Al veel mensen _____ door die oplichter _____.
 uitdenken Wat voor een plannetje _____ je nu weer _____?
 inzetten De regering _____ militairen _____ voor de evacuatie.
 uitstallen De marktkoopman _____ zijn koopwaar _____.
 aantrekken Zij _____ haar mooiste jurk _____.
 uitkiezen _____ jij voor het eerste elftal _____?

★ **OPDRACHT 2** Kleur het goede werkwoord.

De kat schud | schudt zijn vacht droog.
 Besteed | Besteedt je zusje veel tijd aan haar haar?
 Red | Redt je het allemaal binnen de tijd?
 De verpleegster verbind | verbindt de wond op mijn knie.
 Voed | Voedt je moeder die baby?
 Dat vind | vindt ik niet leuk.
 Word | Wordt Folkert morgen veertig jaar?
 Vermijd | Vermijdt die gevaarlijke situatie!

★ **OPDRACHT 3** Schrijf de werkwoorden op.

tegenwoordige tijd

verleden tijd

★ **OPDRACHT 4** Maak de zinnen af en gebruik de volgende werkwoorden:

optutten – verloven – dwingen – onthouden

Ik _____
 De juf _____
 De burens _____
 Waarom _____?

★ OPDRACHT 1 Schrijf het werkwoord op in de **verleden tijd**.

- schudden Mijn oma schudde haar hoofd.
 besteden Ivo _____ zijn zakgeld aan snoep.
 overnachten De familie _____ in een hotel.
 vergroten Hij _____ de foto.
 vermoeden Irma en Ilse _____ wie er ging winnen.
 wachten De kinderen _____ op de gang.

✱ OPDRACHT 2 Schrijf de zin op in een andere tijd.

Onderstreep het werkwoord in beide zinnen.

- Pim ontmoet zijn vriend. Pim _____ zijn vriend.
 Ik beïnvloedde het spel. Ik _____ het spel.
 Gleed je broer uit? _____ je broer uit?
 Erica faxt de brief. Erica _____ de brief.
 Hij hoest tijdens de film. Hij _____ tijdens de film.
 Reed je moeder? _____ je moeder?
 Antwoorde jij op de vraag? _____ jij op de vraag?
 Ondanks zijn kwaadheid beheerst hij zich. Ondanks zijn kwaadheid _____ hij zich.

★ OPDRACHT 3 Maak de rijen af.

ik verbrand	<u>verbrand</u> jij?	jij <u>verbrandt</u>	wij <u>verbranden</u>
ik vermoed	_____ jij?	jij _____	jullie _____
ik hoest	_____ jij?	jij _____	jullie _____
ik verblijd	_____ jij?	hij _____	wij _____
ik schud	_____ jij?	jij _____	jullie _____
ik verzet	_____ jij?	jij _____	wij _____
ik braad	_____ jij?	jij _____	jullie _____

✱ OPDRACHT 4 Maak de zin af in de **voltooide tijd**.

Onderstreep het **hulpwerkwoord** en het **voltooid deelwoord**.

- De koeien _____
 De kok _____
 Hij _____
 Zij _____

★ **OPDRACHT 1** Staat de zin in de **tegenwoordige tijd** of in de **verleden tijd**?

Schrijf het werkwoord in de goede rij.

	tegenwoordige tijd	verleden tijd
De klok luidt om 13.00 uur.	luidt	
De rondleiding startte om 13.15 uur.		
Wij wachtten een kwartiertje.		
Ik meld me bij de gids.		
Hij leidde ons rond in het museum.		
Vind jij die kunstwerken ook zo mooi?		

★ **OPDRACHT 2** Schrijf de persoonsvorm op.

Schrijf ook het **hele werkwoord** op.

ik kopieer

hij _____

ik _____

ik _____

hij _____

zij _____

hij _____

_____ de kip?

★ **OPDRACHT 3** Schrijf de goede vorm van het werkwoord **antwoorden** in de zin.

Ik _____ op de vraag van de juf.

_____ jij altijd als iemand wat vraagt?

Sandra _____ op alle vragen 'ja'.

Gisteren _____ Chris niet, toen ik hem vroeg me te helpen.

_____ je vader ook wel eens niet?

Chris en mijn vader hebben mij _____.

☆☆ **OPDRACHT 4** Bedenk vijf zinnen in de **voltooide tijd**.

OPDRACHT 1 Maak de rijen af.

ik klad hij kladt
 ik spreid jij _____
 ik voed jij _____
 ik luid hij _____
 ik leid jij _____
 ik bid jij _____

jij speldt _____ je moeder?
 jij glijdt _____ jij?
 jij schudt _____ je hond?
 jij rijdt _____ jij?
 jij kneedt _____ je zus?
 jij redt _____ jij?

OPDRACHT 2 Maak de rijen af.
tegenwoordige tijd

luchten ik lucht
 benijden jij _____
 missen ik _____
 bonzen ik _____
 juichen jij _____
 verven hij _____
 verblinden ik _____
 mixen ik _____
 foppen ik _____
 verwachten jij _____

verleden tijd

ik luchtte
 jij _____
 ik _____
 ik _____
 jij _____
 hij _____
 ik _____
 ik _____
 ik _____
 jij _____

voltooid tijd met worden

het wordt gelucht
 jij _____
 ik _____
 er _____
 er _____
 het _____
 ik _____
 het _____
 ik _____
 jij _____

OPDRACHT 3 Vul de **verleden tijd** in.

Paul _____ de stoel.
 De passagiers _____ een halfuur op het station.
 Els _____ het deeg.
 Ahmed _____ de brief.
 Henk _____ zich vanochtend.

OPDRACHT 4 Maak met elk werkwoord een zin in de **gebiedende wijs**.

doorgeven Geef de boter door!
 houden _____
 antwoorden _____
 worden _____
 aankleden _____

★ OPDRACHT 1 Schrijf de werkwoorden in de goede rij.

	1° persoon	2° persoon	3° persoon
Asha is hindoe.	_____	_____	Asha is _____
Zij viert het holifeest aan het eind van de winter.	_____	_____	_____
Ik hoor dat de lente de winter dan overwint.	_____	_____	_____
Poot jij dan een plantje, Asha?	_____	_____	_____
Hij zegent het plantje.	_____	_____	_____
Bekogel je dan anderen met gekleurd poeder?	_____	_____	_____

★★ OPDRACHT 2 Maak de rijen af.

ik strijd	_____ jij?	jij <u>strijdt</u> _____	<u>strijdt</u> _____ je moeder?
ik besteed	_____ jij?	jij _____	_____ je zus?
ik vind	_____ jij?	jij _____	_____ je broer?
ik beïnvloed	_____ jij?	jij _____	_____ je vader?
ik verslind	_____ jij?	jij _____	_____ je kat?
ik houd	_____ jij?	jij _____	_____ je opa?
leiden	_____ jij?	jij _____	_____ je baas?

★ OPDRACHT 3 Maak de rijen af.

	tegenwoordige tijd	verleden tijd	voltooide tijd
doven	ik <u>doof</u> _____	ik <u>doofde</u> _____	ik <u>heb gedooft</u> _____
grijnzen	zij _____	zij _____	zij _____
vermoeden	jij _____	jij _____	jij _____
verdoven	hij _____	hij _____	hij _____
dichten	hij _____	hij _____	hij _____
opendoen	ik _____	ik _____	ik _____
wegrijden	jij _____	jij _____	jij _____
verschijnen	je _____	je _____	je _____

★★ OPDRACHT 4 Maak de zin af.

Gebruik een werkwoord in de **verleden tijd** in de zin.
Onderstreep het werkwoord.

De lamp _____
Mijn opa _____
Ik _____
Jij _____

★ OPDRACHT 1 Maak de rijen af.

ik bezit hij bezit
 ik bied hij _____
 ik aard hij _____
 ik verbreed hij _____
 ik lijd hij _____
 ik ontmoet hij _____

jij meldt _____ jij?
 jij beantwoordt _____ je moeder?
 jij benijdt _____ jij?
 jij kneedt _____ je oom?
 jij benut _____ jij?
 jij ontleedt _____ jij?

★ OPDRACHT 2 Vul de **voltooid** tijd in.

Mijn moeder _____ de eerste vrachtwagen _____
 De juf _____ precies _____ wat we moeten doen.
 Sarina en Els _____ de voorraden _____
 Ahmed _____ de rozen _____
 Hij _____ alle dozen naar boven _____

★ OPDRACHT 3 Staat de zin in de **verleden** tijd of in de **voltooid** tijd?
 Schrijf de werkwoorden in de goede rij.

	verleden tijd	voltooid tijd
Het Rijksmuseum was lang dicht.	<u>was</u>	_____
In 2013 is het weer geopend.	_____	_____
De gids leidde ons door de zalen.	_____	_____
Alle voorwerpen staan mooi uitgestald.	_____	_____
De muren zijn mooi grijs geverfd.	_____	_____
We aten een broodje in het restaurant.	_____	_____
Mijn vader heeft een kunstboek gekocht.	_____	_____
Daarna werd ik erg moe.	_____	_____
We hebben onze jassen opgehaald.	_____	_____
Oom Sjaak heeft ons thuisgebracht.	_____	_____
Ik vond het een prachtig museum!	_____	_____

★ OPDRACHT 4 Bedenk vier zinnen in de **verleden** tijd.

★ **OPDRACHT 1** Schrijf de persoonsvorm op.
Schrijf ook het werkwoord in de **verleden tijd** op.

snijdt _____ jij? jij _____
_____ jij? jij _____

ik _____ wij _____
ik _____ wij _____

ik _____ hij _____
ik _____ hij _____

_____ jij? wij _____
_____ jij? wij _____

★ **OPDRACHT 2** Kleur het goede werkwoord.

Tim bind | bindt zijn schaatsen onder.

Hij schud | schudt zijn benen even los.

Verbeeld | Verbeeldt je je dat je een topschaatser bent, Tim?

'Ik vind | vindt wel dat ik goed ben,' zegt Tim.

Snijd | Snijdt je vader net als jij de bocht af?

Ik vermoed | vermoedt dat we nog veel van Tim gaan horen!

★ **OPDRACHT 3** Kijk naar het gekleurde woord. Schrijf het werkwoord op in de **voltooide tijd**.

De koe **graast** in de wei. heeft gegraasd

De pony's **draven** op de weg. _____

De boer **mixt** het voer. _____

Mijn zus **omhelst** het lammetje. _____

De muggen **dansen** in de lucht. _____

Ik **plons** in het water. _____

Ik **onderschat** de kou. _____

Dit **gebeurt** allemaal 's ochtends. _____

★ **OPDRACHT 4** Maak de zinnen af en gebruik de volgende werkwoorden in de **voltooide tijd**:
veranderen – opbouwen – uitleggen – ondertekenen

De architect _____

De bouwvakker _____

De makelaar _____

De koper _____

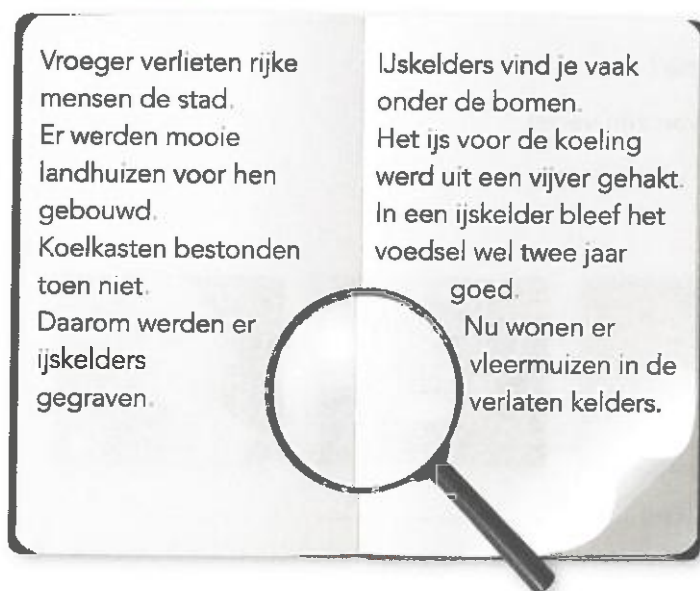
★ OPDRACHT 1

Schrijf het werkwoord in de zin.

- uitzoeken Ik zoek mijn kleren uit.
- uitpluizen _____ jij je hele kast _____?
- aanbieden _____ je jouw hulp _____?
- aanpassen _____ jij die kleren even _____?
- omkleden _____ je moeder zich _____?
- weggooien Ik _____ deze broek _____.
- vastspelden Jij _____ de zoom _____.
- uitgeven _____ jij veel geld _____?
- terugvinden _____ je jouw rode trui _____?

★ OPDRACHT 2

Schrijf de werkwoorden in de goede rij.

tegenwoordige tijd

verleden tijd

voltooide tijd

★ OPDRACHT 3

Maak de rijen af.

tegenwoordige tijd

verleden tijd

voltooide tijd met worden

streven	hij <u>streeft</u>	hij <u>streefde</u>	er <u>wordt gestreefd</u>
vergroten	ik _____	ik _____	_____ het _____?
niet zien	hij _____	hij _____	er _____
verwachten	ik _____	ik _____	_____ ik _____?
ontleden	jij _____	jij _____	er _____
vastbinden	jij _____	jij _____	_____ jij _____?

★ OPDRACHT 4

Maak met elk werkwoord een zin in de gebiedende wijs.

- loslaten Laat mijn arm los!
- doorrijden _____
- uitspreiden _____
- bevrijden _____

★ OPDRACHT 1 Schrijf de werkwoorden in de goede rij.

	1 ^e persoon	2 ^e persoon	3 ^e persoon
Oma, wat deed u vroeger?	_____	deed u _____	_____
Ik heb de kinderen opgevoed.	_____	_____	_____
Wilde u geen baan?	_____	_____	_____
Als vrouw deed je dat niet.	_____	_____	_____
Het was de gewoonte.	_____	_____	_____
Ik wist toen niet beter.	_____	_____	_____

★ OPDRACHT 2 Schrijf de goede vorm van het werkwoord **beïnvloeden** in de zin.

_____ jij haar stiekem?

Advertenties _____ het koopgedrag van mensen.

De politicus _____ de voorzitter expres _____.

_____ je moeder hem met haar charme?

Hij _____ sterk _____ door de ideeën van zijn vader.

Gisteren _____ zijn gedrag de sfeer in de groep.

★ OPDRACHT 3 Vul de **voltooide tijd** in.

De voorman _____ de lengte van de balken _____.

De bouwvakkers _____ de balken _____.

De schilder _____ de muur _____.

Gisteren _____ we eindelijk _____.

Daarna was het feest. Ik _____ twintig ballonnen _____!

★★ OPDRACHT 4 Bedenk vier zinnen in de **gebiedende wijs**.

★ OPDRACHT 1 Schrijf de werkwoorden in de goede rij.

	1° persoon	2° persoon	3° persoon
In Nederland hebben we veel tradities.	<u>hebben we</u>		
Kennen jullie er een paar?			
We eten oliebollen met oud en nieuw.			
In Spanje doen ze dat niet.			
Daar eten ze druiven om 12 uur.			
Wisten jullie dat?			

★ OPDRACHT 2 Schrijf de zin in de **verleden tijd**.
Schrijf dan de zin in de **gebiedende wijs** op.

Zij vermijdt het steegje.

Jij meldt je bij het loket.

Hij houdt op.

Zij laat het los.

★ OPDRACHT 3 Schrijf het werkwoord op in de **voltooide tijd**.

- overhoren Jullie zijn door de meester overhoord.
- opschrijven Ik _____ veel woorden _____.
- voorzeggen Een aantal woorden _____ ik _____.
- overleggen _____ jullie daarover niet meer _____?
- herinneren Ik _____ me dat laatste woord niet meer _____.
- overmaken _____ jullie de toets _____?
- afwassen _____ jij het kopje van juf _____?
- opsommen Wij _____ de woorden één voor één _____.
- doorstrepen Hij _____ de foute antwoorden _____.

★ OPDRACHT 4 Maak de zin af. Gebruik de **tegenwoordige tijd**.
Onderstreep het **werkwoord**.

Jij _____

Waarom _____?

Mijn moeder _____

Jij _____

★ OPDRACHT 1 Kleur het rondje bij de **verleden tijd** of de **voltooide tijd**.

Suriname is lang een Nederlandse kolonie geweest.
 Suriname werd in 1975 onafhankelijk.
 Het is toen een republiek geworden.
 Nederlands is altijd de officiële taal geweest.
 Dat veranderde niet na de onafhankelijkheid.
 Ben jij ooit in Suriname geweest?

verleden tijd

☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐

voltooide tijd

☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐

★ OPDRACHT 2 Schrijf het werkwoord op.
 Schrijf ook het werkwoord in de **verleden tijd** op.

bind _____ jij?
 _____ jij?

jij _____
 jij _____

wij _____
 wij _____

wij _____
 wij _____

ik _____
 ik _____

_____ jij?
 _____ jij?

hij _____
 hij _____

hij _____
 hij _____

★ OPDRACHT 3 Schrijf de zin op in de **tegenwoordige tijd**.
 Onderstreep het werkwoord in beide zinnen.

Lise vermeed het.

Lise _____ het.

Hield je vriend van haar?

_____ je vriend van haar?

Bestreed hij de armoede?

_____ hij de armoede?

Hij wond zich enorm op.

Hij _____ zich enorm op.

Zij verslond het boek.

Zij _____ het boek.

Verbood jij hun te komen?

_____ jij hun te komen?

Vond je moeder dat niet leuk?

_____ je moeder dat niet leuk?

Jij werd vrolijk van het liedje.

Jij _____ vrolijk van het liedje.

★★ OPDRACHT 4 Maak de zinnen af en gebruik de volgende werkwoorden:
verblijden – opschuiven – ontbijten – begroten

Gisteren _____

Vorig jaar _____

Vroeger _____

Eén uur geleden _____

★ OPDRACHT 1 Schrijf de **gebiedende wijs** op.

Wij geven dat door. Geef dat door!
 Hij houdt de dief tegen. _____
 Hij redt de dieren. _____
 Mink biedt zijn excuses aan. _____
 Jij ontleedt de zin. _____
 Zij rijdt nooit door rood. _____

★ OPDRACHT 2 Kijk naar het gekleurde woord.
 Schrijf het werkwoord op in de **verleden tijd**.

Jack **houdt** van zweefvliegtuigen. hield
 Die **zweven** zonder motor in de lucht. _____
 Het vliegtuig **landt** met behulp van remkleppen. _____
 Jack **biecht op** dat hij zelf niet durft te vliegen. _____
 Hij **peinst** daar echt niet over! _____
 Hij **troost** zichzelf met een speelgoedvliegtuigje. _____
 Jack **zet** het vliegtuigje in de vitrine. _____
 Tevreden **kijkt** hij naar zijn verzameling. _____

★ OPDRACHT 3 Schrijf de werkwoorden in de goede rij.

Wij hebben ons idool ontmoet.
 Ik heb hem zelfs omhelsd.
 Ik bloosde ervan.
 De hele avond grijnsde ik van oor tot oor.

“Houd jij van hem?”
 vraagt mijn zus lachend.
 Ze vindt mijn idool niet leuk.
 Ik stampvoette van frustratie.
 Ze heeft er niks van begrepen!

tegenwoordige tijd

verleden tijd

voltooide tijd

☆☆ OPDRACHT 4 Beschrijf wat je deze week hebt meegemaakt.

Maak zinnen in de **voltooide tijd**.

doorgeven In de klas heb ik de toetsen doorgegeven.
 herhalen _____
 overleggen _____
 voorlezen _____
 uitrekenen _____
 ontmoeten _____

fietsen - fietsten****

tegenwoordige tijd

ik fiets
fiets jij?

jij fiets**t**

wij fietsen

verleden tijd

ik fiets**te**

jij fiets**te**

wij fiets**ten**

rennen - renden****

tegenwoordige tijd

ik ren
ren jij?

jij ren**t**

wij rennen

verleden tijd

ik ren**de**

jij ren**de**

wij ren**den**

lopen - liepen

tegenwoordige tijd

ik loop
loop jij?

jij loopt**t**

wij lopen

verleden tijd

ik liep

jij liep

wij liepen

tegenwoordige tijd

ik, ...jij?	stam
jij, u, hij, zij, het	stam + t
wij, jullie, zij	hele werkwoord

verleden tijd

ik, ...jij?	stam + te de
jij, u, hij, zij, het	stam + te de
wij, jullie, zij	stam + ten den

Regel van 't kofschip -x

- 1 ik neem het hele werkwoord en haal er -en af.
- 2 Staat de laatste letter in 't kofschip-x?

Ja → Ik schrijf **stam + te(n)**

Nee → Ik schrijf **stam + de(n)**

EINDREDACTIE

Linda Groot
Yol Nederkoorn

REALISATIE

Projectgroep Malmberg bv
PPMP Prepress, Wolvega

ONTWERP

Projectgroep Malmberg bv
Ferdie Westen
Studio Panter (omslag)

BEEADVERTENTWOORDING

Hollandse Hoogte,
Amsterdam: pag. 9 (3-3),
14 (2-3, 5), 15 (2-2), 16 (1-8),
17 (2-6), 30 (4-4), 27 (3-2, 8),
28 (4-1), 30 (4-1), 32 (4-5), 37 (3-2),
41 (2-3), 44 (4-1), 52 (4-1, 3),
54 (2-2), 56 (2-6), 74 (2-6), 75 (3-1,
4), 76 (4-2), 77 (2-1, 5), 78 (1-6),
80 (3-4), 82 (3-3)
Karin Ligthart, Amsterdam:
pag. 19 (4-4), 37 (3-3), 44 (4-3),
51 (3-3, 4), 57 (3-4), 65 (2-2),
68 (2-2), 77 (2-4), 78 (1-4), 81 (4-4)
Lex de Lang, Amsterdam:
pag. 14 (2-1), 15 (2-5), 23 (2-8),
26 (2-2), 65 (2-1), 71 (2-5), 82 (2-1)
Liane Volgers, Utrecht:
pag. 8 (3-1), 16 (1-7), 17 (2-4),
19 (2-1), 39 (3-6, 7), 45 (2-1),
52 (4-2), 65 (2-8)
Mijanou van der Bremer,
Leusden: pag. 27 (3-4), 41 (2-1)
Nationale Beeldbank:
pag. 5 (1-4, 5), 15 (2-7), 43 (3-6),
51 (3-1), 54 (2-5), 74 (2-2, 4),
82 (2-2, 8)
Olga Boh, Malden: pag. 11 (4-3),
14 (2-4), 26 (2-5), 69 (4-4)
Shutterstock

ISBN 978-90-345-7162-5

Staal

Eerste druk, eerste oplage

MALMBERG

© Malmberg 's-Hertogenbosch

Alle rechten voorbehouden. Niets van deze uitgave mag worden veeleelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16b Auteurswet 1912 j° het Besluit van 20 juni 1974, Stb. 351, zoals gewijzigd bij het Besluit van 23 augustus 1985, Stb. 471 en artikel 17 Auteurswet 1912, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprorecht (Postbus 3051, 2130 KB Hoofddorp). Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet 1912) dient men zich tot de uitgever te wenden.

Ondanks vele inspanningen is het de uitgever misschien niet gelukt alle rechthebbenden te achterhalen. Denkt iemand rechthebbende te zijn, dan kan hij zich wenden tot de uitgever.

**SPELLING
WERKBOEK**

8B

ISBN 978 90 345 7162 5

540049

MALMBERG